НАРОДНА АРМІЯ

30 листопада, 2017

#48 (5528)

«ТАК, ПІДТВЕРДЖУЮ АКТ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ»

1 грудня 1991 року відбувся Всеукраїнський референдум, на якому громадяни абсолютною більшістю голосів висловилися за побудову незалежної України стор. 20

НАШ ОПОРНИК БІЛЯ ПАВЛОПОЛЯ ВОРОГУ ОБІЙТИ НЕ ВДАЛОСЯ

Противник не припиняє провокувати українських військових на відкриття вогню у відповідь, регулярно прощупуючи наші позиції і обстрілюючи їх також із мінометів стор. 4

КРИМСЬКІ АВІАТОРИ МІНЯЮТЬ «ПРОПИСКУ»

У листопаді Кабінет Міністрів України ухвалив рішення про передислокацію авіаційної бригади з аеродрому «Кульбакіне» на аеродром «Луцьк» до кінця 2018 року стор. 8

ЗА КІЛЬКІСТЮ БЕЗПІЛОТНИКІВ МОЖНА СУДИТИ ПРО ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РІВЕНЬ ВІЙСЬКА

Про реалії й перспективи забезпечення українського війська БпЛА та проблеми, з якими нині стикаються вітчизняні виробники цієї техніки стор. 10

1 ГРУДНЯ — ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ ПРОКУРАТУРИ

ГОЛОВНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ПРОКУРОР УКРАЇНИ ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТ ЮСТИЦІЇ АНАТОЛІЙ МАТІОС:

«БАГАТЬОМ РОСІЯНАМ, ЯКІ ЗАЛИШИЛИ НА УКРАЇНСЬКІЙ ЗЕМЛІ КРИВАВІ СЛІДИ, ДОВЕДЕТЬСЯ ЗА ЦЕ ВІДПОВІСТИ…»

стор. 12-13

ЧИ ГОТОВІ УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ МОРЯКИ ДО УЧАСТІ В ОПЕРАЦІЯХ НАТО

Як показує досвід минулих років, у разі потреби кораблі ВМС ЗС України здатні на професійному рівні діяти спільно з кораблями Альянсу стор. 14

ІСТИННО ТОТАЛЬНА ВІЙНА — ЦЕ ВІЙНА ЗА ДОПОМОГОЮ ІНФОРМАЦІЇ

За умови вдалого маніпулювання свідомістю можна досягти практично будь-якої мети — знищити опонента, прибрати з дороги конкурентів чи розпалити війну стор. 16

ОКУПАНТИ СТВОРЮЮТЬ НА ДОНБАСІ ЗОНУ ЕКОЛОГІЧНОГО ЛИХА

Українські екологи й деякі високопосадовці б'ють на сполох, попереджаючи про масштабну екологічну катастрофу на тимчасово окупованій території. За прогнозами експертів, затоплення шахт може призвести до таких негативних наслідків, які переважатимуть збитки, завдані інфраструктурі через бойові дії стор. 18

АНАСТАСІЯ ПРИХОДЬКО:

«КОЛИ ДИВИШСЯ В ОЧІ БІЙЦЯМ, ЯКІ НЕ БОЯТЬСЯ Й ЗАХИЩАЮТЬ НАС ІЗ ВАМИ, ПОЧИНАЄШ ПИШАТИСЯ, ЩО В УКРАЇНІ Є ТАКІ СИЛЬНІ ЧОЛОВІКИ»

стор. 22

Такі пошкодження отримав літак Су-24МР внаслідок влучання ворожої ракети

ПІДБИТИЙ СУ-24МР ПРОЛЕТІВ 330 км НА ОДНОМУ ДВИГУНІ

ТОДІ, У ЛИПНІ 2014 РОКУ, ПІЛОТАМ ВДАЛОСЯ ПОСАДИТИ ОХОПЛЕНИЙ ПОЛУМ'ЯМ ЛІТАК ТА ВЧАСНО ДОСТАВИТИ ВАЖЛИВІ РОЗВІДДАНІ

стор. 6

ІМОВІРНІСТЬ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ВИСОКОЮ

Про це заявив заступник Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Олександр Литвиненко під час VIII Національного експертного форуму «Україна: у прагненні до рівноваги», що відбувся в Києві, повідомляє Апарат РНБО.

За словами Олександра Литвиненка, якщо Росія не зможе досягти успіху через дестабілізаційну кампанію, вона може повернутися до широкомасштабної військової агресії. Він навів як приклад створення двох нових російських — 8-ї і 20-ї — загальновійськових армій, трьох дивізій — 150-ї, 3-ї, 144-ї — та дивізії, що формується на Кавказі, швидке переозброєння повітряних армій Південного і Західного військових округів, куди надходять нові літаки.

> *Росія створює 8-му і 20-ту загальновійськові армії, три дивізії, переозброює повітряні армії Південного і Західного військових округів, куди надходять нові літаки*

«Тут також слід сказати про стрімке розгортання військ в окупованому українському Криму, де Кремль створив зону забороненого доступу з повітря і з моря з абсолютно традиційною для російської військової машини метою — домінування в Чорноморському регіоні», — сказав заступник Секретаря РНБО України.

Олександр Литвиненко також зазначив, що західні санкції проти Росії діють. «Вони обмежили дуже серйозні російські військові програми, такі як створення нового літака-винищувача фронтової авіації п'ятого покоління, нового танка «Армата», нової бронеплатформи, крім того, зменшили кількість ресурсів, які вони можуть витратити на модернізацію власного ОПК». Проте він зауважив, що, «незважаючи на це, росіяни знаходять необхідні ресурси на розгортання військ на кордоні з Україною на постійній основі, підвищення їхньої боєготовності, що довели навчання «Захід-2017».

ВІДНОСИНИ АМЕРИКИ Й РОСІЇ НЕ ВІДНОВЛЯТЬСЯ БЕЗ МИРУ В УКРАЇНІ

Сполучені Штати ніколи не нормалізують свої двосторонні відносини з Російською Федерацією, поки вона не припинить агресію проти України й не виконає зобов'язань за Мінськими угодами, що має привести до мирного вирішення ситуації.

Про це заявив державний секретар США Рекс Тіллерсон, повідомляє Укрінформ.

«По Україні — те, що я сказав росіянам, — ми ніколи не повернемо ці відносини (з РФ. — Ред.) до нормального стану, допоки ми не вирішимо питання України», — сказав держсекретар США.

Він назвав це питання стійкою перешкодою в процесі відносин із Москвою, яке потрібно вирішити.

«Тому, як відомо, я призначив спеціального представника, колишнього посла в НАТО Курта Волкера, щоб зосередити увагу лише на роботі з його російським колегою, якого призначив Путін», — зазначив Тіллерсон.

Він зауважив, що це має засвідчити, «чи зможемо ми просунутися вперед: не маргіналізувати Нормандський процес (переговори в Нормандському форматі з участю України, РФ, Франції та Німеччини. — Ред.), а працювати, з тим щоб побачити, чи зможемо ми зійти з мертвої точки».

Глава держдепартаменту охарактеризував зустрічі, які вже відбулися з росіянами, як «дуже суттєві обговорення».

«Ми просуваємо можливість створення миротворчої сили в Україні, щоб зупинити поточну ситуацію, коли щодня гинуть люди, цивільні особи. Ми хочемо зараз це зупинити та спочатку врятувати життя, а потім почати працювати над процесом», — наголосив Тіллерсон.

ДК «УКРОБОРОНПРОМ» ЗАПУСКАЄ ВИРОБНИЦТВО УНІКАЛЬНИХ КОРПУСІВ ДЛЯ РАКЕТ

Нещодавно Державна акціонерна холдингова компанія «Артем» оснастила своє виробництво розкочувальною машиною, завдяки якій за новою технологією виготовлятимуть унікальні українські ракети. Машина вже перебуває на стадії введення в експлуатацію.

— Унікальність обладнання полягає в тому, що з надміцних сплавів виготовлятимуть корпуси ракет, які мають витримувати величезний тиск і термонавантаження. Тому навіть мікроскопічні дефекти для цих виробів неприпустимі, — наголосив Секретар РНБО України Олександр Турчинов. — Ми не копіюємо чиїсь технології, а забезпечуємо нову якість нашої зброї та її перевагу над російськими аналогами.

Також Олександр Турчинов розповів про те, що ДАХК «Артем» розпочала виробництво корпусів для 152-міліметрових снарядів за рахунок модернізації та оновлення потужного пресового обладнання, а також повідомив про плани ДК «Укроборонпром» щодо створення нових сучасних технологічних ліній, які забезпечать виробництво боєприпасів широкого спектру. Ці питання було обговорено на нараді, яку провів Секретар РНБО України з керівництвом оборонного концерну.

Інф. «НА»

СТВОРЮВАТИМЕТЬСЯ ПІДРОЗДІЛ, ЯКИЙ ОПІКУВАТИМЕТЬСЯ РЕФОРМУВАННЯМ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА

Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак зустрівся з іноземними стратегічними радниками високого рівня Комітету реформ Міністерства оборони України та Збройних Сил України.

Зокрема глава вітчизняного оборонного відомства проінформував іноземних стратегічних радників високого рівня про плани незабаром створити у відомстві підрозділ на чолі з керівником, який опікуватиметься діяльністю щодо проведення реформування оборонного відомства.

— Нам потрібно якнайдієвіше використовувати допомогу наших закордонних партнерів і НАТО. Тож ми врахуємо досвід, який є у вас, і надамо свої пропозиції Альянсу для подальших рекомендацій щодо реформування українського війська. Ми маємо чітко усвідомити та визначитися з метою і ціллю, яку армію ми маємо побудувати і якою вона буде в найближчому майбутньому. Ви нам активно в цьому допомагаєте. Ми спільно працюємо над цим, — наголосив Міністр оборони України.

Під час зустрічі іноземні стратегічні радники високого рівня проінформували генерала армії України Степана Полторака про зміни, які вони побачили в українському війську на шляху реформування до стандартів НАТО, повідомляє Управління комунікацій та преси МО України.

МІНОБОРОНИ ТА «МАЙКРОСОФТ» УКЛАЛИ МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО

Міністерство оборони України й ТОВ «Майкрософт Україна» уклали меморандум про співробітництво. Предметом меморандуму є взаємодія в упровадженні сучасних інформаційних технологій у сфері оборони з урахуванням стандартів і підходів НАТО, повідомляє Управління комунікацій та преси МО України.

Зокрема за інформацією Управління інформаційних технологій Міністерства оборони України, співробітництво передбачає залучення досвіду співпраці «Майкрософт» зі збройними силами держав — членів НАТО, держав ЄС та США до побудови захищеної ІТ-інфраструктури Міністерства оборони України, упровадження інформаційних систем оборонного призначення та забезпечення необхідного рівня їхньої надійності, а також надання підтримки в підготовці ІТ-фахівців Міністерства оборони України.

НАБУЛИ ЧИННОСТІ СЕКТОРАЛЬНІ САНКЦІЇ США ПРОТИ РФ

Стали чинними санкції проти енергетичного і банківського секторів економіки Росії, що були накладені через її агресію проти України. Про це йдеться у повідомленні Міністерства фінансів США. Департамент контролю за іноземними активами Міністерства фінансів США опублікував оновлену інструкцію із застосування пов'язаних з Україною і Росією обмежень.

«Зміни стосуються поправок до Директиви 1 і Директиви 2, пов'язаних з Україною і Росією, що були ухвалені 29 вересня 2017 року», — зазначили в американському Міністерстві фінансів. Обмеження запроваджуються на умови фінансування російських компаній, що перебувають під санкціями, з боку американських юридичних чи фізичних осіб, а також із території США. Для таких російських компаній із енергетичного сектору термін, на який їм можуть бути надані кредити, скоротиться до 60 днів проти попередніх 90, а для підсанкційних компаній із фінансового сектору — до 14 днів проти 30.

ОГОЛОШЕННЯ

Оголошення № 286/7/7202-НЕР

про проведення конкурсу на закупівлю квартир на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України

1. Замовник:

1.1. Найменування: **Міністерство оборони України.**

1.2. Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: **00034022.**

1.3. Місцезнаходження: **Повітрофлотський проспект, 6, м. Київ, 03168.**

1.4. Реєстраційний рахунок замовника: **35222201018611, 35229301018611, 35225101018611, 35217001018611.**

1.5. Посадові особи замовника, уповноважені здійснювати зв'язок з учасниками (прізвище, ім'я, по батькові, номер телефону та телефаксу із зазначенням коду міжміського телефонного зв'язку, e-mail): **Зязєв Олександр Васильович, Щербань Анатолій Олексійович, тел. (044) 454-74-59; факс: (044) 454-74-59, ddz7@ukr.net; Змієвський Олександр Леонідович (Кутляєва Наталія Валеріївна), тел. (044) 271-12-60.**

1.6. Головний розпорядник коштів (повне найменування та ідентифікаційний код за ЄДРПОУ): **Міністерство оборони України, 00034022.**

2. Розмір бюджетного призначення за кошторисом або очікувана вартість предмета закупівлі: 201 416 062,50 (двісті один мільйон чотириста шістнадцять тисяч шістдесят дві грн 50 коп.)

3. Адреса веб-сайта, на якому замовником розміщується інформація про закупівлю: **www.mil.gov.ua, Розділ «Державні закупівлі»** — Конкурсна комісія з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир.

4. Інформація про предмет закупівлі:

4.1. Найменування предмета закупівлі: **закупівля квартир на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України.**

4.2. Опис предмета закупівлі чи його частин:

лот 1 — м. Бориспіль Київської області, до 50 квартир; лот 2 — м. Бровари Київської області, до 50 квартир; лот 3 — с. Гостомель Київської області, до 50 квартир; лот 4 — с. Софіївська Борщагівка, с. Петропавлівська Борщагівка Києво-Святошинського району Київської області, до 50 квартир.

4.3. Строк поставки товарів (квартир):

На вторинному ринку: **термін передачі квартир:** *26 грудня 2017 року.*

Строк дії договору: *до 30 грудня 2017 року.*

На умовах пайової участі: **термін передачі квартир:** *до 26 березня 2018 року.*

Строк дії договору: *до 30 червня 2018 року.*

5. Строк дії конкурсних пропозицій: **90 календарних днів.**

6. Подання конкурсних пропозицій:

6.1. Місце: **проспект Перемоги, 55/2, м. Київ, 03113, Департамент державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони України, 2 поверх, кімната 200.**

6.2. Строк: **11.12.2017 року.**

6.3. Час: **до 12:00 год.**

7. Розкриття конкурсних пропозицій:

7.1. Місце: **проспект Перемоги, 55/2, м. Київ, 03113, Департамент державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони України, 2 поверх, кімната 200.**

7.2. Дата: **11.12.2017 року.**

7.3. Час: **о 14:30 год.**

8. Додаткова інформація

Конкурсна документація та зміни до неї розміщуються на веб-сайті **www.mil.gov.ua, Розділ «Державні закупівлі»** — Конкурсна комісія з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир. Основні умови договору: відповідно до вимог конкурсної документації.

Для одержання перепусток у разі необхідності отримання конкурсної документації в Департаменті державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів МО України та подання конкурсних пропозицій в день, що передує дню розкриття, необхідно до 15:00 години повідомити кандидатуру представників учасника за тел./факс: (044) 454-74-59. Перепустка надається за наявності паспорта.

БАГАТО МАНЕВРУ ТА ВОГНЮ ВІД ТАНКІСТІВ

ПІДРОЗДІЛИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА В РАЙОНІ АТО ПОСТІЙНО НАРОЩУЮТЬ РІВЕНЬ БОЄЗДАТНОСТІ, ВИКОНУЮЧИ НАВЧАЛЬНО-БОЙОВІ ЗАВДАННЯ В УМОВАХ, МАКСИМАЛЬНО НАБЛИЖЕНИХ ДО РЕАЛЬНОЇ БОЙОВОЇ ОБСТАНОВКИ

У районі відведення важкого озброєння

Герою України Євгену Межевікіну (праворуч) є чому навчити підлеглих

Згідно з Мінськими домовленостями, великі калібри на фронті «мовчать». Однак українські танкісти, перебуваючи у місцях відведення в районі АТО, тренуються, аби щомиті бути готовими відбити можливий наступ ворога. Кожного дня екіпажі відточують свою професійну майстерність, управляючись у вогневій і тактичній підготовці. Основним методом є практичне відпрацювання навчально-бойових завдань із виконанням вправ бойової стрільби.

Цей танковий батальйон розташувався в густому лісі на околиці імпровізованого полігону. Тут же поряд — штаб, їдальня, а також намет для відпочинку. На місці видачі боєприпасів — бронебійні, осколково-фугасні, кумулятивні снаряди. Для тренувань є й холості заряди. Поруч стоять ящики з набоями для великокаліберних кулеметів та автоматів, із протитанковими ракетами й гранатами для АГС. Але останнє — уже для бійців механізованої роти підтримки.

— Сьогодні буде багато маневру й шквал вогню, — з усмішкою обіцяє Герой України заступник командира окремої танкової бригади підполковник Євген Межевікін. — Навчання в умовах, максимально наближених до бойових. Тут кожен боєць розуміє, чого він вартий насправді, адже в навчальному центрі стріляти по мішенях у спокійній, заздалегідь знайомій та розміреній обстановці — це одне, а знищувати цілі під час руху, в умовах, які максимально імітують справжню бойову обстановку, сповнену різноманітних елементів несподіваності, — це зовсім інше.

…Два танки на максимальній швидкості йдуть у наступ і, досягнувши рубежу відкриття вогню, знищують умовну піхоту противника.

Наступна ціль — «ворожа» обслуга з ручним гранатометом РПГ. Танки б'ють прямою наводкою. Від цілі не залишається й сліду.

«На полігоні створили ситуацію, як у реальному бою: Ніхто з танкістів не знав, де з'явиться противник та яка його кількість»

— Бачу на пагорбі ворожий танк, — лунає по рації голос командира роти з позивним «Сват». — Двома бронебійними — по об'єкту зліва!

Два гуркання, спалахи, стовпи вогню, диму — і на місці умовної мішені тільки величезна вирва та бруд. Потім екіпажі відбивають умовну контратаку противника й під прикриттям мінометної обслуги повертаються на вихідну точку, залишивши після себе димову завісу. За лічені секунди їм на зміну приходять інші екіпажі. Такий прийом на сленгу танкістів називається «карусель».

— Ми спробували створити тут, на полігоні, ситуацію, як у реальному бою, — коментує те, що відбувається, підполковник Євген Межевікін. — Ніхто з танкістів не знає, де з'явиться противник та яка його кількість. Тут важлива узгодженість. Командир підрозділу повинен уміти правильно вибрати ціль, прорахувати свої дії наперед, щоб не вдарити, наприклад, усіма гарматами по піхоті й водночас дістати удар у бік від ворожого танка. Адже тут проходять перепідготовку фахівці як із багаторічним досвідом, так і без нього, але з палким бажанням навчитися, поглибити свої знання й практично закріпити все в дії.

За словами офіцера, тут виникла ідея використовувати холості танкові постріли для тренування психологічної стійкості необстріляного особового складу механізованої роти підтримки.

— Це, так би мовити, для того, щоб хлопці бачили, як на них рухається важка техніка, як вона маневрує, веде прицільний вогонь та взагалі який вона має вигляд під час швидкоплинного бою на місцевості, — сказав заступник командира окремої танкової бригади.

Сьогоднішнє навчання добігає кінця. Але навіть після умовного бою — ніякого відпочинку. Танкові двигуни завмирають до завтрашнього дня, коли знову будуть тренування, а командири й підлеглі розпочинають чистити зброю, адже впоратися із шомполом для танкової гармати до снаги тільки всьому екіпажу. А ще машини треба підготувати до наступних тренувань чи бойових дій…

Євген СИЛКІН

За мить до знищення мішені

Постріл, дим і ціль уражено

Робота колег викликає захоплення

Вчасно виявити ворожу ДРГ і по можливості знешкодити її на «нульових» позиціях — одна з головних задач наших бійців

НАШ ОПОРНИК БІЛЯ ПАВЛОПОЛЯ ВОРОГУ ОБІЙТИ НЕ ВДАЛОСЯ

ПРОТИВНИК НЕ ПРИПИНЯЄ ПРОВОКУВАТИ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ НА ВІДКРИТТЯ ВОГНЮ У ВІДПОВІДЬ, РЕГУЛЯРНО ПРОЩУПУЮЧИ НАШІ ПОЗИЦІЇ І ОБСТРІЛЮЮЧИ ЇХ У ТОМУ ЧИСЛІ З МІНОМЕТІВ

Командир батальйону Сергій К. міцно потискає руку. Кремезний, сивий, із запаленими очима. На запитання про втому ледь помітно всміхається:

– Трохи є — обстріли з боку окупантів останнім часом почастішали.

Річ у тому, що на ділянці біля Павлополя, яку утримують наші військові, противник провів ротацію, зайшли нові підрозділи. Судячи з радіоперехоплень — кадировці. Як розповідають радисти, з того боку чути, як російські куратори просять посадити на зв'язок когось із місцевих, бо «чечен сложно понять».

Окупанти спробували пройти в наш тил, але їх завдяки приладу нічного бачення завчасно помітив спостерігач. Непроханим гостям організували «вогняний мішок», і їх, як каже комбат, «трохи поскубали». Після такого «дебюту» на ділянці трохи стихло.

Щоб дізнатись, як працюють бійці на передовій, ми вирушили з командиром роти Олександром у розташування його підрозділу. Він — усміхнений, впевнений в собі і в своїх людях, розповідає, що на Донбасі з 2015 року, до війни — офіцер міліції.

Після нетривалої їзди розбитими вщент дорогами опинилися в понівеченій мінами та танковими снарядами будівлі. Один військовий показує вирви серед двору:

— Це відносно свіжий прихід. А цей уже давно, мабуть, два тижні тому.

Озираюся. Дахи навкруги побиті. Невідомої породи пес дружньо гавкає та підбігає знайомитися. Саме в цей час готується відправлення вантажу на передовий ВОП. Везтимуть невеликою машиною. Це — їжа, свіжий хліб, велика упаковка солодкої води — в одного з бійців незабаром день народження, тож готуються до свята. Доставка відбувається ввечері або вночі — листя вже обсипалося, все проглядається, тому удень небезпечно.

Обстріли майже кожної ночі, інколи вдень. Ротний Олександр пояснює, що ворог робить це систематично. Працюють, як правило, групи кочівних мінометів калібром 82 і 120 мм. В такому випадку допомагає добре організоване спостереження і знання можливих позицій, які уподобали вороги.

Ми спускаємось на командно-спостережний пункт роти. Грамотно укритий, оснащений зв'язком — рації, телефони, сюди ж на екран монітора виведені зображення з веб-камер. Солдат-зв'язківець Надія — тендітна білява молода жінка. До війни працювала продавчинею-консультантом у модному магазині. Зараз уже майже півроку в районі АТО. На передовій вона постійно підтримує зв'язок із підрозділами підсилення, і за потреби всі дозволені вогневі засоби будуть задіяні для придушення противника. Під час нашої розмови чути далекі постріли.

Тим часом машина з вантажем для передової укомплектована, і ми вирушаємо на ВОП, де нас уже чекають. За ворітьми — поле, тому відразу починається шалена гонитва по напрямках.

— Праворуч буде лісосмуга — вона не наша. З неї якось із ПТУРа стріляли, але не влучили. Мабуть, хотіли показати, що вся дорога під їхнім контролем.

Від цих слів стає якось тривожно, але лише на мить, бо водій заспокійливо продовжує:

— Витрачати ПТУР на одну маленьку машину — немає сенсу. Тут вони у крайньому разі можуть з кулемета спробувати дістати.

На ділянці біля Павлополя, яку утримують наші військові, противник провів ротацію, зайшли нові підрозділи. Судячи з радіоперехоплень — кадировці

Біля одного з поворотів — хрест. Тут загинув, підірвавшись на міні, український боєць… А ось і ВОП, майже непомітний з дороги. Машина завмирає. Нас зустрічає командир позиції Андрій. Стрункий, із сильними руками, ще зовсім юнак.

— Тут у мене повний порядок. Позиції укріплені, траншеї вириті. Самі їжу готуємо. Словом — живемо.

У лісосмузі сховані бліндажі, перекриті щілини, укриття... У траншеях, що дивно, майже немає болота, під ногами — дошки, тож багнюка не заважає.

Ми проходимо в просторе приміщення. Тут у бійців і штаб, а також, як вони жартують, «клуб», їдальня і кухня. Біля виходу сплять двоє кошенят.

Згодом у супроводі командира проходимо вздовж траншей. Андрій трішки хизується своїм ВОПом:

— Ми побудували бліндажі для відпочинку, спостережні пункти, відриті окопи повного профілю і навіть… спортивний куточок. Серед лісу закріплена дошка, над нею — імпровізована штанга з двох величезних стовбурів. Запитую:

— А чи є час на спорт?

— Час є, але з холодами дедалі менше. Взимку в нас більше популярний гарячий душ, — відповідає один із солдатів.

Душ обладнали під землею. Вирили бліндаж, обшили фольгою стіни, настелили підлогу, провели воду, поставили піч і мають можливість митися.

Запитав, а чи буває таке, щоб не вистачало їжі або боєприпасів? Це запитання його навіть здивувало:

— Як це — немає їжі чи БК? Ну не підвезуть сьогодні, підвезуть завтра. Ми тут не голодуємо і не мерзнемо.

Звернув увагу на те, що всі бійці в однаковому однострої, немає розмаїття минулих років. Ротний пізніше це підтвердив: усі підрозділи бригади на передовій повністю забезпечені зимовим одностроєм.

На прощання міцно потиснули руки, побажали один одному успіху і домовилися зустрітись після перемоги.

Олександр ШУЛЬМАН

«КІЛЬКА ДИВЕРСАНТІВ МИ ВІДСІКЛИ ВОГНЕМ І ЗАКИДАЛИ ГРАНАТАМИ. ЯК РЕЗУЛЬТАТ — У НИХ ДВОЄ «ДВОХСОТИХ», А В НАС СТАЛО ТИХО…»

Хаотична стрілянина по позиціях десантників на «промці» й шахті «Бутовка» з настанням сутінків стає інтенсивнішою. Ворог, ховаючись у темряві, намагається спровокувати наших захисників на дії у відповідь, виявити систему вогню та оборони.

— На провокації окупантів намагаємося не піддаватися, — каже командир роти лейтенант Назар А., — бо, відкриваючи вогонь, розкриваємо свої позиції й вогневі точки. І хоча ворог розташований усього за 50 –100 метрів від нас, діємо тільки напевне.

— Нещодавно ворог спробував здійснити розвідку наших позицій, — розповідає сержант Олександр В. — Під прикриттям вогню з кулеметів і гранатометів до нас висунулася диверсійна група. Діяла вона зухвало: розставляли міни й розтяжки мало не біля наших траншей. Кілька окупантів так захопилися цим заняттям, що не помітили, як відірвалися від своїх. Ми відсікли їх вогнем, вони почали відступати, але було вже запізно. Закидали їх гранатами. Як результат — у них двоє «двохсотих», а в нас стало тихо... Ось так і воюємо.

Не спадає напруження й на позиціях навколо донецького аеропорту. Ділянка тут досить відкрита й добре знайома російським загарбникам через бойові дії у 2014–2015 роках. Недавній обстріл нашого опорного пункту, розташованого неподалік від старого терміналу донецького аеропорту, реактивними системами БМ-21 «Град» лише дивом не призвів до втрат серед особового складу.

— Обстріл почався серед білого дня, — згадує події кількатижневої давності комбат Вадим. — Завдяки своєчасній інформації розвідки нам удалося буквально за три хвилини до початку обстрілу сховатися в укриття. Заряди реактивних ракет виявилися фугасними, розрахованими на руйнування бліндажів. Вирви внаслідок розривів були завглибшки до двох метрів. На щастя, прямих влучень не було, тому обійшлося без втрат. Усього за кілька хвилин окупанти випустили понад п'ятдесят ракет.

Олександр КІНДСФАТЕР

«СПЕЦІАЛЬНІ ВІДРЯДЖЕННЯ» РОСІЯН НА ДОНБАС

РОСІЙСЬКІ ОКУПАНТИ ТА ЇХНІ ПОСІПАКИ ПРОДОВЖУЮТЬ ДИВЕРСІЙНУ ВІЙНУ НА СХОДІ УКРАЇНИ

«Мирні шахтарі» Донбасу

Нещодавно в районі проведення антитерористичної операції на Луганському напрямку проти українських військ здійснено чергову нахабну диверсію. Група диверсантів зі складу окупаційних формувань, що належать до так званого 2-го АК «ЛНР», в тактичному тилу одного з наших підрозділів здійснила прицільний обстріл з ПТРК армійського автомобіля типу ГАЗ-66, який пересувався у напрямку переднього краю, перевозячи особовий склад українського підрозділу з семи осіб. Машина згоріла, а військові, на щастя, зазнали мінімальних ушкоджень (два військовики отримали поранення легкого та середнього ступенів важкості)

Раніше, тільки на Донецькому напрямку, двоє українських військовослужбовців зазнали важких поранень мінно-вибухового характеру внаслідок підриву на розтяжці (вибухова пастка, яку зазвичай виготовляють та встановлюють за допомогою ручних гранат, різноманітних мін, а бува, й саморобного вибухового пристрою). Цікаво, що підрив українських військовиків стався на ділянці місцевості, яка до цього моменту вважалася безпечною.

Зрозуміло, що в обох випадках діяли добре підготовлені й навчені диверсанти, які мають досить специфічні навички та вміння щодо проведення диверсій в тилу військ противника. У цих випадках це є очевидним фактом…

Тож, як бачимо, ворог не припиняє диверсійну війну на Донбасі. Причому — в ближньому тилу наших підрозділів, які обороняються на передній лінії розмежування. За багатьма ознаками, робить він це за допомогою своїх численних достатньо підготовлених диверсійно-розвідувальних груп.

У такому разі цілком обґрунтовано виникає запитання: звідкіля беруться всі ці вишколені диверсанти на Донбасі, до того ж — у значній кількості? Невже «мирні шахтарі та металурги» так швидко і професійно перекваліфікувалися на диверсантів, підривників та навчилися непомітно пересуватися тактичним тилом українських військ?

Причетність до диверсій російських сил спеціальних операцій, а також підготовленого ними «персоналу» з мешканців Донбасу — очевидна

Не відкидаю такий варіант, але аматорством тут і не пахне. У такому випадку стає цікаво, хто їх підготував до такого роду дій?

Відповідь на це запитання сьогодні відома багатьом. Причому, як безпосередньо в нашій країні, так і за її межами. Причетність до цих подій російських сил спеціальних операцій, а також підготовленого ними «персоналу» з мешканців Донбасу — очевидна. В цьому сенсі достатньо пригадати "гучні" випадки потрапляння в полон або загибелі на Донбасі кадрових російських військовослужбовців зі складу частин і підрозділів спеціального призначення Головного розвідувального управління Генерального штабу Збройних сил РФ та їхніх підопічних «мирних шахтарів та металургів». Наприклад, відому «солодку парочку» Александрова та Єрофеєва з 3-ї окремої бригади СпП ГРУ ГШ ЗС РФ, захоплених у полон під час бою, або «вдячного за зустріч з матір'ю» снайпера Агєєва з 22-ї окремої бригади СпП ГРУ ГШ ЗС РФ. Усі вони потрапили в полон, як кажуть, «на гарячому» — в ході здійснення диверсійних дій, зі зброєю у руках… У цьому ж сенсі ще можна пригадати пораненого українськими військовиками під Санжарівкою в ході боїв за Дебальцеве 2015 року «бійця» тієї ж 3-ї окремої бригади СпП ГРУ ГШ ЗС РФ — такого собі Кривка, який «прославився» на весь Інтернет своїми «мандрами» на Сході нашої країни, фотографіксаціями яких він вихвалявся в соціальних мережах.

І це лише ті, про кого стало відомо представникам ЗМІ. Адже переважну більшість "героїв Донбасу" та «безкорисливих захисників руского міра» серед тих, хто «не повернувся зі спеціального відрядження», насправді поховано невідомими та забутими по балках та лісосмугах Донбасу.

Про них не люблять згадувати ні Путін, ні його міністр оборони Шойгу, коли вкотре «заводять свою шарманку» про власну відданість «процесу мирного врегулювання на Донбасі». А коли їх все ж таки припирають до стіни конкретними фактами, Кремль починає розповідати казки про те, що вони «вже давно звільнені з лав російського війська», «відбули в чергову відпустку» чи, якщо попереднім версіям нема віри, «загинули в ході навчань на полігоні або навіть у пісках Сирії»… А бува — навіть «заблукали» в степах Донбасу. І взагалі — їх там немає…

Та, як бачимо, вони там таки є. Та ще й у такій кількості, яка дозволяє проводити добре організовані та підготовлені диверсії відразу на кількох ділянках лінії фронту.

На сьогодні, за повідомленнями групи «Інформаційний спротив», бойовики окупаційних формувань із диверсійними навичками потрапляють на Донбас одразу кількома основними шляхами. Перший — через так звані «навчальні центри добровольців» (їхня діяльність зафіксована у Криму, в районі Ростова, а також безпосередньо на окупованій території Донбасу, де вони функціонують під патронатом як ГРУ, так й ФСБ і готують диверсантів переважно з місцевих колаборантів). Другий шлях — замасковані російські «добровольці» з кадрових російських військовиків зі складу частин спеціального призначення (які періодично відправляються в так звані спеціальні відрядження на Донбас «шліфувати» свої професійно-диверсійні навички або у складі своїх штатних груп і підрозділів, закамуфльованих «під ополченців», або як інструктори чи командири диверсійно-розвідувальних підрозділів). І третій шлях — у складі тактичних команд так званих приватних військових кампаній штибу «Вагнера». (Вони набирають до своїх лав ветеранів різноманітних російських частин та підрозділів спеціального призначення і перебувають на окупованих територіях. Частенько їм дають вузькоспеціалізовані завдання, наприклад, щодо ліквідації якогось «дуже балакучого» ватажка місцевих сепаратистів або «зачистки» козацьких ватажків).

Звісно, рівень диверсійних навичок у всіх різний. Наприклад, якщо в першому випадку можна вести мову виключно про "початковий" рівень, то в другому чи третьому до такого роду російських «добровольців», навпаки, слід ставитися з певною обережністю… Та в будь-якому разі російське воєнно-політичне та військове керівництво забезпечує такого роду «добровольцям» отримання бодай мінімального рівня диверсійного вишколу (від мінно-вибухової справи, до снайперських та тактично-медичних навичок), який дозволяє цим людям «тренуватися на практиці» на Донбасі. Хоча останнім часом серед цієї публіки достатньо популярними стають «курорти Сирії»…

Загалом же ведення війни «нетрадиційними» методами завжди було притаманне Російській Федерації. Як ми пам'ятаємо, 2015 року нинішній керманич Кремля визнав участь російських військовослужбовців у анексії Кримського півострова. Тому нічого принципово нового в самому факті участі російських «гібридних» військ у цій війні немає. Люди, які управляють Кремлем і Росією загалом, завжди розглядали диверсію, терор та «специфічні військові дії» на території інших країн як зручний важіль впливу на них або як високоефективний інструмент досягнення своїх воєнно-політичних цілей.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

ДО РЕЧІ:

З 2015 року в Росії 27 лютого відзначається День Сил спеціальних операцій ЗС Росії. Це свято встановлено відповідним указом президента Російської Федерації № 103 від 26 лютого 2015 року «Про встановлення Дня Сил спеціальних операцій». Російська пропаганда зазвичай використовує для цього свята назву «День ввічливих людей», яка нібито виникла через «значну кількість звернень громадян — мешканців Криму до Держдуми Росії з проханням відзначити значну роль російських спецпризначенців у возз'єднанні Криму з Росією».

І хоча в тексті путінського указу жодним словом не сказано про обґрунтування вибору саме цієї дати, як Дня російських сил спеціальних операцій, усі чудово розуміють, чому обрано саме цей день. Саме 26–28 лютого 2014 року відбувалося захоплення адміністративних та урядових будівель на півострові Крим так званими «невідомими, добре озброєними та спорядженими військовиками».

Це, до речі, опосередковано визнала й офіційна «Российская газета», яка 2015 року написала про це "свято":

— Чому Днем Сил спеціальних операцій обрано 27 лютого, хоча дата створення ССО зовсім інша? Згадайте, що і де відбувалося рік тому. І чим тоді все завершилося…

Тоді ж, у березні 2015-го сам Путін визнав участь російських спецпризначенців у так званому «вільному волевиявленні народу Криму» під час так званого референдуму статусу півострова Крим. Той факт, що російські війська всупереч елементарним нормам міжнародного права діяли як агресор, захоплюючи та блокуючи об'єкти інфраструктури та адміністративні центри на території іншої суверенної держави, його жодним чином не збентежив.

Єдиним «аргументом» застосування своїх ССО на території України ще до організації всіх цих фейкових референдумів та інших «волевиявлень кримського народу» Путін вважав і продовжує вважати «небезпеку появи бази НАТО у Криму». При цьому знову ж таки чомусь забуваючи про те, що навіть це не дає йому згідно із міжнародним правом втручатися у справи іншої суверенної держави, зокрема захоплювати та анексовувати частину її території за допомогою своїх ССО та інших військових формувань.

А на Донбасі російські ССО вже обходяться без «референдумів» та виправдань, бодай мінімальних чи правдоподібних. Диверсії, терор і навчання бойовиків з місцевих колаборантів — основне коло їхніх нинішніх інтересів.

ПІДБИТИЙ СУ-24МР ПРОЛЕТІВ 330 КІЛОМЕТРІВ НА ОДНОМУ ДВИГУНІ

ТОДІ, У ЛИПНІ 2014 РОКУ, ПІЛОТАМ ВДАЛОСЯ ПОСАДИТИ ОХОПЛЕНИЙ ПОЛУМ'ЯМ ЛІТАК ТА ВЧАСНО ДОСТАВИТИ ВАЖЛИВІ РОЗВІДДАНІ

Традиційно авіаційні екіпажі проводжають на завдання всією бригадою. І неважливо, чи це шоста година ранку, а чи друга година ночі. Адже ніхто не знає, як закінчиться політ. Та 2 липня 2014 року проводжальників не було, бо екіпаж вилітав не з рідного аеродрому. Перед льотчиками стояло непросте завдання — здійснити розвідку в районі окупованого Слов'янська

Відремонтований літак сьогодні знову виконує поставленні завдання

— Уперед! — сказав командир екіпажу штурманові та ввімкнув форсаж.

Надію на спокійний політ льотчики втратили одразу, коли вони увійшли в район розвідки.

— Ракета! — вигукнув штурман і машинально увімкнув відстріл теплових пасток. Він першим побачив маленьку білу цятку з димовим слідом, що тягнувся за нею.

— Ще одна! — противник явно чекав на український борт: стріляли з ПЗРК з даху місцевої багатоповерхівки. Зосередженість зросла до максимуму. На щастя, ракети трохи не долетіли до цілі. Теплові головки «захопили» літак, але забракло дальності застосування.

Попри емоційний стрес, завдання все одно потрібно виконати! Льотчик вийшов на курс і почав фіксувати місця дислокації російських загарбників.

— Ракети!.. Дві одразу!.. На нас ідуть!.. — доповів штурман.

Цього разу ракети було випущено з відстані кількох сотень метрів, тому шансів на порятунок практично не залишалося.

— Від однієї ухилилися, де ж друга? — уголос подумав штурман.

Відповідь відчули одразу. Літак почало трусити, штурвал не слухався, замерехтіло табло відмов. Нині льотчик жартома признається: «Ніби гігантською кувалдою хтось з усієї сили дав». А тоді було не до жартів. Лівий двигун загорівся, у ньому критично впала температура. У дзеркалах заднього огляду було видно чорні клуби диму. А тут іще нарвались на зенітні установки. Тому на рішення — секунди!

Льотчик почав різко знижуватися. Треба заховатись від інших ракет, бо жодні маневри й теплові пастки не допоможуть. Командир екіпажу добре вивчив район, тож сховав охоплений полум'ям літак, використовуючи рельєф місцевості, і там екіпажу за допомогою системи пожежогасіння вдалося приборкати вогонь.

Ситуація ускладнилась тим, що через пошкодження літак почав втрачати пальне. Та обробити важливі розвіддані можна було лише на одному аеродромі на Полтавщині, а до нього — 330 кілометрів. Ризикувати чи ні? Таке питання перед пілотами не стояло. Попереду — непрості півгодини польоту. Льотчика хвилювало лише одне:

— Штурмане, пального вистачить?

— До аеродрому маємо дотягнути. Але на посадку буде тільки одна-єдина спроба…

Літак не «здався»: менше ніж за три місяці його вдалося повернути в стрій

Через двісті з гаком кілометрів польоту в полі зору виник запасний аеродром. Льотчики знали про нього. Можна було б якнайшвидше завершити цей небезпечний політ. Проте вони оцінили обстановку й вирішили летіти далі. На горизонті — мета призначення.

— Горимо! — прокричав штурман. Коли екіпаж уже заходив на посадку, літак загорівся вдруге.

Ситуація без перебільшення критична: охоплена полум'ям 25-тонна машина — і жодного права на помилку.

От і смуга… Льотчик вирівнює машину, знижується. Нарешті колеса торкнулися смуги. Літак зупинився.

Коло бойової машини одразу заметушилися медики й пожежні автомобілі. Пілоти доповіли командуванню про успішне здійснення повітряної розвідки. Уже потім командир екіпажу побачить десятки пропущених дзвінків і повідомлень від дружини: вона вже все знала…

А вже за три дні всі українські ЗМІ повідомили: «Слов'янськ і Краматорськ визволено!» Екіпаж нагородили орденами, але тільки після звістки про визволені українські міста льотчики усвідомили, що ризикували недаремно. Зроблені знімки ворожої оборони допомогли українським захисникам увійти в Слов'янськ і Краматорськ.

Та й літак не «здався»: уже менше ніж за три місяці його вдалося повернути в стрій. Наприкінці серпня машина вже літала.

Нині командир екіпажу має звання підполковника, виконує обов'язки командира бригади. Каже, що спуску підлеглим не дає. Розповідає, що ударна авіація є найпотужнішою та що 2014-го підрозділ це продемонстрував повною мірою.

— У боях багато допомагали піхоті. Усі, з ким тепер зустрічаюся, дякують нам. Бували ситуації, коли наших брали в кільце. Ми вилітали на допомогу. Лупили по цілі — шматки ворожих танків і гармат розліталися в різні боки. Головне, що все це не даремно… На щастя, нині приділяють достатню увагу нашій бригаді. Ми відлітали збори, відбувається інтенсивна підготовка кадрів, постійно підвищуємо класність багатьох пілотів. Сучасний український льотчик повинен уміти літати на гранично низькій висоті й «ховатися за деревами», а це зовсім непросто, потрібно мати неабияку майстерність, — каже офіцер.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

Сержанта Андрія Б.

ВОРОЖИЙ ТАНК «РОЗЗУВ» ІЗ ПЕРШОГО ПОСТРІЛУ

…Щойно Андрій повернувся з бойового чергування, як у кімнату забіг стривожений побратим:

— Вулицею суне ворожий танк!..

Якраз днів за п'ять перед цим у їхньому підрозділі загинув гранатометник, тож Андрієві не залишалося нічого іншого, як самому вхопити РПГ-7В та слідом вибігти надвір.

Як виявилося, не лише танк їхав вулицею — рухалися й дві БМП та група піхоти.

Сім пострілів зробив Андрій по танку, і всі — у ціль. Уже першою гранатою він «роззув» Т-72: пощастило, рикошетом від землі влучив. Та й решта Андрієвих гранат влучила в уже нерухомий панцерник. Після п'ятої гранати він уже горів, а з останнім пострілом ще й одночасно в ньому здетонував боєкомплект. Потужним вибухом відірвало башту танка й відкинуло її десь на городи.

Для сержанта Андрія Б. війна розпочалася навесні 2014-го, коли його частина увійшла в район АТО. На той час він нещодавно уклав другий контракт.

Бої на Савур-Могилі, у Степанівці, Чорнухиному й Дебальцевому (перша та друга ротації Андрія) були кривавими. Особливо запам'яталося Чорнухине. Там він і танк підбив, і зазнав поранення.

То був уже 2015 рік. Вояк вибіг із кулеметом відрізати ворожу піхоту. Аж раптом поруч лягла міна, осколком якої добряче пошматувало йому ногу.

Однак після лікування й реабілітації сержант повернувся у свій підрозділ.

Після третьої ротації хлопець втілив у життя свою мрію: перевівся в розвідку. Сьогодні командир відділення розвідувального взводу одного з батальйонів окремої механізованої бригади сержант Андрій Б. вже вчетверте воює на підступах до Донецька.

Олексій ТРИГУБ

ВОНИ ЗАХИЩАЮТЬ УКРАЇНУ!

Григорій — офіцер, який пройшов Савур-Могилу, Степанівку, Бокове-Платове. Командуючи ротою, був поранений під Чорнухиним. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня

В'ячеслав — професійний музикант. Упродовж восьми років навчав музиці малюків. Взяти до рук зброю змусила війна. Тепер лише у часи відпочинку він бере баян та тішить своїх побратимів гарною українською мелодією

Командир кулеметного відділення Максим півтора року служить в одному з підрозділів, що виконує завдання безпосередньо в районі проведення АТО.

Молодший сержант Едуард свого часу отримав травму коліна і вердикт лікарів — «до служби не придатний».

— Під час шостої хвилі мобілізації я просто не взяв до військкомату свою медичну картку, — говорить хлопець. — Багато людей, яких я знав, мали значно більші проблеми зі здоров'ям, але все одно йшли служити. І я не міг залишитись

До війни Роман займався тим, що випікав круасани на місцевому хлібокомбінаті. До війська пішов добровольцем, а потім уклав контракт

Сержант Іван — гірський піхотинець. Пішов обороняти рідну землю, коли йому було 22 роки. Планує повернутися до своєї мирної спеціальності глазурувальник кахеля лише після перемоги над ворогом

Командир відділення молодший сержант Артем п'ять років у війську. Це вже його сьома ротація до району проведення АТО.

Солдат Анатолій за освітою — інженер-енергетик. До війни працював навіть на атомній електростанції. У війську починав водієм-електриком. Згодом опанував ще декілька військових спеціальностей

Сержант-контрактник Сергій — командир однієї з позицій. Від неї до окопів російських загарбників не більше як сотня метрів.

КРИМСЬКІ АВІАТОРИ МІНЯЮТЬ «ПРОПИСКУ»

У ЛИСТОПАДІ КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ УХВАЛИВ РІШЕННЯ ПРО ПЕРЕДИСЛОКАЦІЮ АВІАЦІЙНОЇ БРИГАДИ З АЕРОДРОМУ «КУЛЬБАКІНЕ» НА АЕРОДРОМ «ЛУЦЬК» ДО КІНЦЯ 2018 РОКУ

Наразі йде активний ремонт кримської авіатехніки

Командир авіаційної бригади полковник Ігор Кисельов:

— Звісно, люди хочуть сісти на свій аеродром. Ми вдячні колегам з аеродрому «Кульбакіне» за гостинність. Проте у них свій колектив, свої заходи бойової підготовки, свої проблеми. От, скажімо, для проведення льотних змін мусимо підлаштовуватися під їхні планування. Інколи працюємо в небі разом. Для організації взаємодії це плюс, але… Поки ми не повернемося в Крим, нам потрібен свій аеродром, бо росте талановита молодь, учорашні випускники вже наступають на п'яти досвідченим пілотам, на іспитах пускають ракети. Цей рівень підготовки треба підтримувати.

Важко знайти потрібні слова для колег, особливо тих, котрі переживатимуть другий переїзд. У кожного свої проблеми, особливо гостро стоїть житлова. Але ми, військові люди, маємо розуміти, чому носимо форму, навіщо присягали тощо. Тож, як треба буде, переїдемо й втретє, і, сподіваюся, таки в «Бельбек»…

Тепер авіатори, які вийшли з Криму, матимуть власний аеродром. А чи готова Волинь знову прийняти військових льотчиків і як пілоти з «Бельбека» сприймають чергове переселення?

АЕРОДРОМ

Луцький аеродром — одне з найкращих «порожніх» летовищ у Повітряних Силах. Тут немає техніки, але збережено всю інфраструктуру. Головне — діюча бетонка, здатна приймати великі літаки. Злітно-посадкову смугу збудовано ще в радянські часи, її довжина — понад 2500 метрів. Є й грунтова смуга. Словом, це повноцінний військовий аеродром і чудова база, яку в Повітряних Силах часто використовують для бойового застосування авіації на полігоні "Повурськ".

Іще один козир — наявність запасного аеродрому в сусідній області. Його теж планують відновити для потреб авіації. На ньому 10 років не було літаків, тож «боротися» з природою, причому не тільки інженерно-аеродромній службі, доведеться наполегливо. Наступного року сюди планують «десантувати» цілий батальйон аеродромних інженерів, залучити додаткові сили й засоби та створити повноцінну авіакомендатуру.

ЛУЦЬК

Місцевим жителям не звикати до сусідства з військовими — у регіоні раніше дислокувалася дивізія фронтових бомбардувальників. Місцеві добре пам'ятають, що таке реактивні двигуни, і знають, як військові частини впливають на динаміку росту економіки. Розуміє це й тутешня влада, яка обома руками за передислокацію.

Потенційно Луцьк міг би стати своєрідним регіональним центром міжнародної торгівлі завдяки своєму географічному розташуванню. Принаймні так вважають волиняни й хочуть у це вірити. Але для цього необхідно створити відповідну транспортну інфраструктуру, зокрема аеропорти, які діятимуть. Іще до війни з Росією волинськими летовищем цікавились китайці. Для найшвидшої доставки товарів у Європу бізнес Піднебесної розглядав саме луцький військовий аеродром із можливістю побудувати на кордоні з Європою вантажні термінали.

У радянські часи керівництво області не раз пропонувало військовим зробити в Луцьку аеродром спільного користування: для цивільної та військової авіації. Однак тоді на озброєнні одного з авіаполків була тактична ядерна зброя, тому пропозицію було відхилено. А таку практику застосовують давно. Аеродроми спільного користування є в усьому світі, були вони й в СРСР. Імовірно, після оживлення аеродрому «Луцьк» буде порушено питання про спільне використання аеродрому, як і в більшості областей України.

ОЗБРОЄННЯ

2014-го весь парк літальних апаратів авіабригади потрапив у руки «зелених човловічків».12 найкращих машин: дев'ять МіГів і три модернізовані «елки» ворог «залишив» собі. Шляхом політичних домовленостей чотири десятки МіГ-29 було повернуто в Україну. Коли ці борти почали доставляти в Миколаїв, у багатьох на очі наверталися сльози. Було перебито безцінну проводку, у двигунах — пісок і каміння, порубано сокирою фюзеляжі — це далеко не весь перелік варварського нищення техніки.

> *У кримських МіГів було перебито проводку, у двигунах — пісок і каміння, порубано сокирою фюзеляжі — це далеко не весь перелік варварського нищення росіянами нашої авіатехніки*

Чотири роки на авіаційних підприємствах ДК «Укроборонпром», в авіаційних ТЕЧах кипить робота. Російські стратеги знову недооцінили українців. Думали, що віддають брухт, який уже ні на що не придатний. Аякже! Кримські МіГи один за одним стають у стрій бригади.

Інженери ночували просто в авіаційних ТЕЧах, було організовано позмінну роботу, завантажено замовленнями й авіаремонтні підприємства. Шість МіГ-29 відремонтував Львівський державний авіаційно-ремонтний завод, приблизно по два літаки щороку. Одразу після переформування авіаційної бригади в Миколаєві військові інженери самотужки відновили шість винищувачів на базі авіаційної ТЕЧі. Наразі робота не припиняється. За даними управління головного інженера авіації Повітряних Сил, цього року бригада отримала ще один МіГ-29, а на поточному ремонті — чотири бойових винищувачі.

«СОЦІАЛКА»

«Дорожня карта». Таку назву дістав документ, у якому є дані про питання соціального характеру, які обов'язково постануть у процесі переміщення авіаційної бригади на нове місце служби.

У бригаді було здійснено опитування стосовно майбутнього переїзду. Більшість сприймає передислокацію як належне. Однак третина військовослужбовців не хотіли б знову пакувати валізи.

За словами заступника командира з виховної роботи підполковника Миколи Цвіцінського, люди готові змінити місце служби, але переживають за благополуччя своїх сімей. Ідеться про працевлаштування, школи, садочки, піднайому житла. Особливо болюче це вдарить по військовослужбовцях контрактної служби, які не мають права на компенсацію за піднайом. Власне тому в будь-якій військовій частині контрактники — переважно місцеві жителі. У тому й проблема, що контрактника для авіабригади знайти непросто, бо треба мати базову технічну підготовку для певних спеціальностей. Наразі вивчають мобілізаційний ресурс області, адже 13 років тому тут іще служили відповідні фахівці.

Вартість піднайому житла в Луцьку типова для обласних центрів: орієнтовно 2,5–3,5 тис. грн. Але знайти квартиру буде непросто через малий ринок оренди житла та велику кількість студентів, які теж його винаймають.

У Луцькому гарнізоні — півтисячна черга на житло. Авіабригада суттєво збільшить цю цифру. На жаль, тут є й такі, що з 1986 року перебувають у черзі.

Словом, потреба частини — більше як 200 квартир і близько 150 місць у гуртожитках. Дітей військовослужбовців управління освіти Луцької міської ради обіцяє влаштувати в школах і садочках міста.

НА 2018-й — АМБІТНІ ПЛАНИ

Будівництво, ремонт і відновлення інфраструктури аеродрому «Луцьк» — такі завдання на 2018 рік стоять перед командуванням Повітряних Сил. На реалізацію, певна річ, треба чимало коштів. Але є рішення уряду, тож військові авіатори сподіваються одержати фінансування. Обіцяє допомогти, чим зможе, і місцева влада.

Для військовослужбовців за контрактом на території вивільненого військового містечка 2018 року пропонують будівництво двох нових двоповерхових казарм поліпшеного планування, на 120 ліжко-місць кожна.

Крім житлового фонду, заплановано відремонтувати всі життєво необхідні для військового аеродрому будівлі, і цей процес уже триває. Мова йде про капремонт будівель ескадрилей, чергової ланки, авіаційних ТЕЧей, вартового приміщення, командно-диспетчерського пункту, складу РАО тощо.

Юрій ІГНАТ

Аеродромне покриття наразі забезпечує виконання бойових завдань авіацією

Демонтаж аеродромних плит на одному з військових летовищ

ВІЙСЬКОВІ АЕРОДРОМИ ЧЕКАЮТЬ НА РЕМОНТ

НА ЦІ ВИТРАТИ НАСТУПНОГО РОКУ ПЕРЕДБАЧЕНО 90 МІЛЬЙОНІВ ГРИВЕНЬ

У Повітряних Силах ЗС України триває робота над Дорожньою картою щодо приведення виду до стандартів НАТО. Серед комплексу завдань на найближчі кілька років — поступове переобладнання усіх базових та оперативних аеродромів Повітряних Сил ЗС України у відповідності до вимог ICAO (International Civil Aviation Organization). Власне, ці міжнародні правила, якими керуються держави в усіх аспектах діяльності цивільної авіації, лягли в основу стандартів, запроваджених країнами — членами Альянсу й стосовно військових аеродромів

Чи здатні вітчизняні авіатори повною мірою осилити ці завдання? Чи достатньо коштів виділить держава на їх реалізацію? Сьогодні в Командуванні виду ці питання турбують багатьох, адже летовища, на утримання яких донедавна виділялося не більше ніж 10% від потреби, можуть стати справжнім каменем спотикання на цьому тернистому шляху.

Загалом адаптація вітчизняних аеродромів до західних стандартів — завдання комплексне. Воно передбачає оновлення штучного покриття, оснащення сучасними радіолокаційними та навігаційними засобами, засобами зв'язку та світлотехнічним обладнанням, нанесення відповідної розмітки, запровадження принципово іншого рівня безпеки та багато іншого. Але особливу увагу хотілось би звернути саме на штучне покриття аеродрому як на одну з найбільш проблемних складових.

— Сьогодні у Повітряних Силах понад два десятки аеродромів, які будувалися щонайменше 50 років тому, — говорить начальник інженерно-аеродромного управління логістики Командування Повітряних Сил ЗСУ полковник Павло Яворський. — Майже половина з них мають покриття з аеродромних плит, середній термін експлуатації яких не повинен перевищувати 12 років. Решта летовищ — з армобетонним покриттям. Воно більш довговічне, але теж має часові обмеження терміном до 20 років. За роки незалежності України покриття усіх аеродромів потрібно було б замінити. Нашим фахівцям доводиться демонструвати справжні чудеса винахідливості, щоб утримувати їх у робочому стані. Якщо ж говорити про сьогодення, то для капітального ремонту штучних аеродромних покриттів лише на одному аеродромі потрібно понад 500 мільйонів гривень. Але, не вирішивши це питання, ми не зможемо рухатись далі.

Допомогти українським військовим у запровадженні стандартів НАТО готові й закордонні партнери. Так, у липні 2015-го з метою проведення спільних заходів представниками США було оглянуто аеродроми Кульбакине та Старокостянтинів (швидше за все, саме там розпочнуться відповідні роботи). Як згодом зазначили у своїх звітах заокеанські експерти, наші летовища потребують серйозних доопрацювань, а далі йде чималий список виявлених недоліків, які, на їхню думку, значно ускладнюють проведення спільних заходів.

Нині вся допомога західних партнерів обмежується консультаціями. Питання, що саме і скільки потрібно українській стороні, поки перебуває на стадії вивчення нашими фахівцями, хоча представники Альянсу не раз заявляли про те, що готові допомогти Україні не тільки словом.

— Для того, щоб облаштувати наші аеродроми за стандартами НАТО, необхідно, принаймні, їх розуміти, — пояснює заступник начальника інженерно-аеродромного управління полковник Віталій Застава. — Відповідні нормативні документи ми отримали фактично недавно, зараз їх детально опрацьовуємо. Крім того, в Командуванні Повітряних Сил ЗСУ створено робочу групу із взаємодії з представниками НАТО. До її складу включено й співробітників нашого управління. Ці фахівці зможуть безпосередньо вивчити закордонний досвід та підготувати детальний план першочергових заходів, і вже після цього можна буде говорити про те, скільки коштів і на які роботи слід спланувати. Але, зрозуміло, що це завдання на тривалу перспективу.

Летовища, на утримання яких донедавна виділялось не більше ніж 10% від потреби, можуть стати справжнім каменем спотикання на шляху до стандартів НАТО

Як зазначили в інженерно-аеродромному управлінні, 2018 року очікується надходження майже 90 мільйонів гривень. На ці кошти планується, зокрема, завершити підготовку одного з військових аеродромів, куди буде перебазовано бригаду тактичної авіації, що була передислокована з окупованого Криму. Зараз там тривають роботи з підготовки житлово-казарменого фонду та проводиться ремонт деяких технічних приміщень.

До речі, на наступний рік заплановані спільні навчання «Чисте небо – 2018», в яких братимуть участь американські пілоти зі 144-го винищувального крила Повітряних Сил Національної гвардії штату Каліфорнія. За попередніми даними, американські F-15 базуватимуться на одному з наших аеродромів, тому в інженерно-аеродромному управлінні вже зараз працюють над тим, щоб не тільки українське небо, а й вітчизняна аеродромна мережа забезпечила гостинний прийом американських пілотів.

Андрій ЯЦИК

НА ЛЕТОВИЩІ НЕПОДАЛІК ВІД УМАНІ — НОВИЙ ДИСПЕТЧЕРСЬКИЙ ПУНКТ

На аеродромі неподалік від Умані, роботу якого відновили влітку цього року, вирішили не ремонтувати застаріле радянське обладнання командно-диспетчерського пункту. Тим більше що українська «оборонка» нині успішно виробляє такі аналоги. Тож на місцевому КДП встановили нову вітчизняну апаратуру.

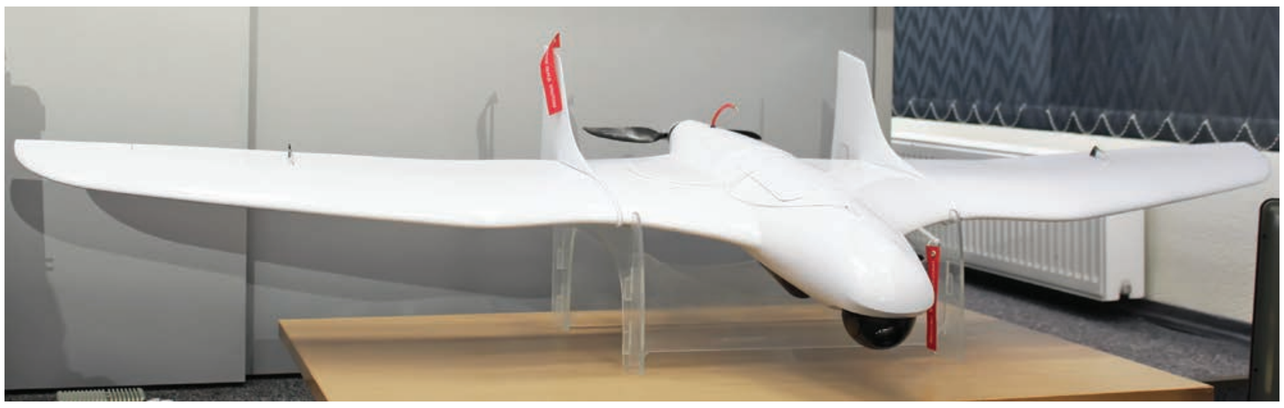
— Нове робоче місце керівника польотів зі складу АКДП (автоматизованого командно-диспетчерського пункту) розробили інженери НВП «Аеротехніка-МЛТ», — розповідає провідний спеціаліст командування ПС ЗС України Володимир Манаєнков. — Нова апаратура значно поліпшує оперативність та об'єктивність відображення, сприйняття й оцінку обстановки керівника польотів.

Робоче місце керівника польотів обладнано вітчизняною апаратурою

У Командуванні Повітряних Сил підкреслюють, що новинка не тільки спрощує контроль повітряної обстановки в районі аеродрому, а й суттєво підвищує безпеку польотів. Зважаючи на те, що досить часто практику тут проходять курсанти льотного факультету ХНУПС, це особливо важливо. Обладнання під час кількамісячної експлуатації довело свою ефективність і надійність. Тож його встановлюватимуть і на інших військових аеродромах.

Віктор ГЕДЗ

Безпілотний літальний апарат А1-СМ «Фурія»

ЗА КІЛЬКІСТЮ БЕЗПІЛОТНИКІВ МОЖНА СУДИТИ ПРО ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РІВЕНЬ ВІЙСЬКА

ПРО РЕАЛІЇ Й ПЕРСПЕКТИВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА БЕЗПІЛОТНИМИ АВІАКОМПЛЕКСАМИ ТА ПРОБЛЕМИ, З ЯКИМИ НИНІ СТИКАЮТЬСЯ ВІТЧИЗНЯНІ ВИРОБНИКИ ЦІЄЇ ТЕХНІКИ

На початку антитерористичної операції на озброєнні українського війська перебували безпілотні авіаційні комплекси (БпАК) тактичної розвідки ВР-2 «Стриж» (із безпілотним літальним апаратом (БпЛА) Ту-141) та ВР-3 «Рейс» (із БпЛА Ту-143), розроблені в СРСР у 70–80-х роках минулого століття (2014-го їх іще активно застосовували). Проте російсько-окупаційні війська розгорнули в захоплених районах Донецької та Луганської областей сучасні системи ППО та РЕБ, установивши над цими територіями безпольотну зону. Відтак 2015 року українській армії довелося відмовитися від використання в районі АТО не тільки бойової авіації, а й морально та технічно застарілих безпілотних комплексів

На той час у нашого війська була гостра потреба в сучасних безпілотних апаратах і комплексах. У суспільстві це підняло справжню хвилю ентузіазму, спрямованого на закупівлю, виготовлення й передачу безпілотників в армійські підрозділи волонтерами та спонсорськими організаціями, а також сприяло налагодженню виробництва БпАК на вітчизняних підприємствах. В Україні перші приватні компанії з виробництва БпЛА було створено у 2014–2015 роках.

На сьогодні в країні розроблено низку концептуальних документів, які визначають кількісну потребу війська в цьому виді військової техніки та певні вимоги до безпілотних комплексів різного класу. Зокрема це Концепція оснащення Збройних Сил безпілотними авіаційними комплексами на період до 2025 року й Державна цільова програма розвитку озброєння та військової техніки на період до 2020 року.

Очевидно, що коли мова йде про оснащення Збройних Сил безпілотними системами, то за їхньою якістю та кількістю можна судити про технологічний рівень армії. Наприклад, за словами директора інформаційно-консалтингової компанії Defense Express Сергія Згурця, на озброєнні американської механізованої бригади «середнього» типу «Страйкер» (Stryker Brigade Combat Team) перебуває близько 50 БпАК. З них три тактичні (типу RQ-7 Shadow), решта — «поля бою» (RQ-11 Raven). Тобто безпілотний комплекс є майже в кожному підрозділі бригади. І якщо цей показник упровадження безпілотних технологій спроектувати на Збройні сили в цілому, то загальна цифра вражатиме.

Зрозуміло, що для української армії кількісна потреба в БпЛА є значно скромнішою. Наголос роблять на створенні (або закупівлі) безпілотників, які за масштабом завдань класифікують як «поля бою», малі тактичні й тактичні з відповідними просторово-часовими показниками їхнього застосування. У районі АТО вони успішно виконують завдання розвідки, корегують вогонь артилерії й допомагають оцінювати результати вогневих ударів. Наразі в усіх механізованих та артилерійських бригадах українського війська, які виконують бойові завдання на Сході країни, створено спеціальні підрозділи, оснащені БпАК. Зокрема розвідувальними безпілотниками («поля бою») вітчизняного виробництва, такими, як А1-С «Фурія», Spectator-M, «Мара-2М», «Лелека-100», польським БпАК Fly Eye, а також вітчизняним БпАК PD-1, який ближчий за своїми ТТХ до тактичних. Підсистема передачі даних останнього забезпечує значний радіус дії, зокрема в глибині оборони противника.

Цікаво, що в сусідній Польщі до 2020 року планують мати у війську близько 60 комплексів різного класу. До того ж третина з них — це тактичні та вищі за класом комплекси, які мають забезпечити спроможність у здійсненні розвідки на відстані, котра перевищує 100 км. Саме на це й спрямовано головні зусилля їхніх конструкторів.

До речі, на думку військового експерта, найближчим часом такі БпАК також можуть бути актуальними й для нашого війська. Адже певні успіхи у створенні ракетного комплексу з коригованим боєприпасом вітчизняного проекту «Вільха» спонукають уже зараз замислюватися над розробкою відповідних засобів, які забезпечуватимуть здійснення розвідки та аналіз цілей на відстанях понад 100 км.

— Наразі українське військо забезпечують безпілотними комплексами з трьох джерел. Ідеться про виробництво їх вітчизняними приватними компаніями, закупівлю комплексів зарубіжного виробництва та за волонтерськими проектами, — пояснив Сергій Згурець. — На сьогодні ще не затверджено державне оборонне замовлення, тому жодне державне й приватне підприємство не знає, яким чином його буде завантажено наступного року. Неможливість заздалегідь планувати свою роботу є суттєвою проблемою, особливо для приватних компаній. Можливо, саме через це їхня кількість щороку зменшується. Зокрема 2015-го розробкою безпілотних комплексів займалося близько 50 вітчизняних приватних підприємств, а нині їх залишилося тільки десять. До того ж половина із цих компаній уже переорієнтувалася на виробництво безпілотників для цивільного застосування й думає про виконання експортних замовлень. Друга половина компаній, як і раніше, орієнтується винятково на внутрішній ринок і готова й надалі працювати з Міноборони. Щоправда, нині вони спроможні задовольнити лише частину від потреби війська.

За словами фахівця, ефективність використання авіаційних комплексів у військах передусім залежить від навченості їхніх операторів і тактики застосування. Нерідко буває так, що командири підрозділів, за якими закріплено безпілотник, нечасто його використовують, адже апарат не є дешевим, тому вони й побоюються відповідальності за його пошкодження або втрату.

Своєю чергою директор компанії «НВП «Атлон Авіа» Артем В'юнник зазначив, що цьогорічний контракт з оборонним відомством компанія майже виконала. За його умовами, лишилося до кінця поточного року поставити у війська ще один комплект БпАК А1-СМ «Фурія». Тому вже зараз постає проблема щодо планування подальшого завантаження виробничих потужностей і розподілу отриманих прибутків. У компанії, яка з 2014 року працює тільки в інтересах силових структур України, відсутність затвердженого оборонного замовлення викликає серйозне занепокоєння. Адже, без перебільшення, мова йде про подальше існування підприємства. Це, до речі, стосується й інших вітчизняних компаній, які працюють на ринку безпілотних технологій.

А ще Артем В'юнник переймається тим, що наразі не укладено жодного договору на ремонт або закупівлю складників для підтримання боєздатності БпАК «Фурія», які перебувають на підконтрольній експлуатації. Кошти для цього не надають, бо цей зразок БпАК поки що не прийнято на озброєння. Через це поточного року майже припинилася підконтрольна експлуатація БпАК «Фурія», що поставлений у Збройні Сили наприкінці 2015 року.

У механізованих та артилерійських бригадах нашого війська створено спеціальні підрозділи, оснащені БпАК. Зокрема розвідувальними безпілотниками вітчизняного виробництва, такими, як А1-С «Фурія», Spectator-M, «Мара-2М», «Лелека-100», польським БпАК Fly Eye, а також вітчизняним БпАК PD-1, який ближчий за своїми ТТХ до тактичних

Ще однією проблемою, на яку звернув увагу керівник вітчизняної компанії — виробника БпАК, є те, що українські підприємства, які власним коштом виробляють зразки військової техніки для нашої армії, відповідно до затвердженого Порядку постачання озброєння, військової і спеціальної техніки під час особливого періоду, введення надзвичайного стану та у період проведення антитерористичної операції, від самого початку потрапляють у нерівні умови з іноземними виробниками. Зокрема рішення про прийняття їхніх виробів на озброєння ухвалюють за результатами підконтрольної експлуатації і державних випробувань, тоді як для зразків іноземного виробництва підставою для цього є результати здійснення підконтрольної експлуатації та визначальних відомчих випробувань. Це значно простіше, адже очевидною є різниця між державними (здійснює державна комісія з метою визначення відповідності характеристик і властивостей зразка вимогам національних стандартів та інших нормативних документів, що діють в Україні) та визначальними відомчими (здійснює комісія держзамовника для визначення значень характеристик зразка військової техніки з установленими значеннями показників точності й достовірності) випробуваннями.

Насамкінець нагадаю, що за весь той час, що проходить АТО, на озброєння прийняли тільки один зразок БпАК, причому іноземного виробництва.

Не викликає сумніву те, що поставлені проблемні питання потребують уважного вивчення й розв'язання. Бо хто знає, чи не стануть вони великим каменем спотикання на шляху тієї невеликої кількості вітчизняних виробників, які ще залишаються на цьому ринку…

Андрій ЛИСЕНКО

ЧИМ ПРИБОРКАТИ ВОРОЖИЙ ДРОН

РОСІЙСЬКІ БЕЗПІЛОТНИКИ ЩОДНЯ НАМАГАЮТЬСЯ ПРОНИКНУТИ В НАШ ПОВІТРЯНИЙ ПРОСТІР. ТОЖ ВКРАЙ АКТУАЛЬНИМ Є СТВОРЕННЯ ЧИ ЗАКУПІВЛЯ ЕФЕКТИВНИХ ЗАСОБІВ ПРОТИДІЇ ВОРОЖИМ БпЛА

Створювати власні сучасні БпЛА та засоби протидії ворожим дронам треба було ще вчора. Війна на Сході країни показала, чого варта сучасна повітряна розвідка та управління вогнем з висоти пташиного польоту

У зенітних ракетних військах повідомили, що кількість безпілотних літальних апаратів, які залетіли до нас з окупованих територій з 2014 по 2017 роки, підрахувати дуже важко. Точно фіксують лише збиті ідентифіковані апарати противника.

Високотехнологічні «великі» БпЛА, які вдається перехопити, збивають зенітними ракетами Повітряних Сил. Дрони середнього класу й квадрокоптери — на прицілі ППО Сухопутних військ. Невеликий коптер можна підстрелити навіть зі звичайного автомата. За це передбачена винагорода у 36 тисяч грн.

Та «приборкати» ворожий дрон можна не тільки вогнем, а й за допомогою сучасних засобів радіоелектронної протидії.

Світові виробники уважно стежать за подіями на Донбасі й знаходять матеріал для своїх новітніх розробок, особливо щодо засобів радіоелектронної протидії. Нині основна увага приділяється пригніченню трьох головних сигналів передачі даних: навігація, система управління та безпосередньо канал передачі інформації.

Саме комплексний підхід із залученням таких систем у Повітряних Силах пропонують запровадити для охорони та оборони важливих об'єктів, військ, баз зберігання. Про це повідомив начальник управління безпілотної авіації штабу Командування Повітряних Сил ЗС України полковник Тарас Потягач.

Нині в усіх силових відомствах працюють спеціальні групи, спрямовані на попередження діяльності диверсійних та терористичних груп, у загальній системі протиповітряної оборони ведеться розвідка та оповіщення із залученням до неї сил та засобів радіолокаційної розвідки, постів візуального спостереження, а на самих об'єктах організовано охорону із додатково задіяними підрозділами ППО Сухопутних військ.

Військові розуміють, що цього недостатньо. Тож у перспективі планується сформувати спеціальні підрозділи протидії БпЛА, оснащені сучасними засобами РЕБ, які залучатимуться до охорони важливих об'єктів всередині держави. Саме в цьому питанні Україна розраховує на суттєву підтримку західних союзників.

— Ми аналізуємо БпЛА російського виробництва, вивчаємо їхні характеристики, шукаємо слабкі місця, аби організувати дієву систему боротьби з ними, — пояснює полковник Тарас Потягач.

Високотехнологічні «великі» БпЛА, які вдається перехопити, збивають зенітними ракетами Повітряних Сил. Дрони середнього класу й квадрокоптери — на прицілі ППО Сухопутних військ. Невеликий коптер можна підстрелити навіть зі звичайного автомата

Найбільшими та найдорожчими ворожими дронами є «Форпост», «Дозор-85» та «Орлан-10». Електромагнітний резонанс цих БпЛА із двигунами внутрішнього згоряння дозволяє виявляти їх засобами радіотехнічних військ та знищувати зенітними ракетами. БпЛА з електричними двигунами можуть представляти не меншу загрозу, адже виявити їх значно складніше.

— Російські безпілотники літакового типу, які ми фіксуємо на Донбасі, не спроможні завдавати ураження, бо не мають пристроїв для прицілювання, тобто не є ударними, — розповідає полковник Тарас Потягач. — Для терористичних атак противник використовує БпЛА коптерного типу.

БпЛА російського виробництва, які незаконні збройні формування найчастіше застосовують на Донбасі

«Форпост»

«Дозор-85»

«Орлан-10»

«Тахион»

«Елерон»

«Гранат -3» (1,2,4)

БпЛА «коптерного» типу

За словами офіцера, застосування ворожими ДРГ коптерів мали місце навесні 2016 року. Ці апарати є у вільному продажу і цілком придатні для перенесення та скидання невеликих предметів. Однак радіус застосування таких БпЛА обмежений, тож оператору треба бути поряд з об'єктом.

Літаковий дрон треба забезпечити наземним пунктом управління, відкритим майданчиком для зльоту-посадки. Також потрібен час на його розгортання. А от для запуску коптера достатньо однієї людини та невеликої галявини. Та й сам апарат великої цінності не становить і може використовуватись як «камікадзе». Саме тому поряд із радіоелектронною протидією та вогневим ураженням БпЛА необхідно проводити в районі потенційних атак ворога наземні протидиверсійні й контртерористичні заходи.

Сучасна охорона важливого об'єкта має відповідати певним світовим стандартам. Зокрема, це організація спостереження в оптичному та інфрачервоному діапазонах, візуальне спостереження на спеціальних постах, радіотехнічна та акустична розвідка, радіоелектронне пригнічення апарата та його пункту управління і, звісно, вогневе ураження БпЛА та знешкодження його операторів.

Ефективно боротися з ворожими безпілотниками неможливо тільки одним «протидроновим» підрозділом. Це має бути системна робота в протиповітряній обороні всієї держави із залученням до цього процесу усіх силових відомств.

Однією із найвдаліших систем з протидії БпЛА вважається розробка кількох британських компаній під назвою Anti-UAV Defence System, що здатна боротися практично з усіма типами безпілотників. У її складі радар, електронно-оптична система із камерами денного та нічного бачення, системи супроводження цілі, а також системи радіоелектронного пригнічення, що забезпечує нейтралізацію роботи БпЛА.

Ще одним відомим надсучасним борцем із БпЛА є ізраїльський комплекс Red Sky-2, здатний шукати, супроводжувати та знищувати БпЛА різних типів. Особливість Red Sky-2 у тому, що він забезпечує виявлення та ідентифікацію цілей на ефективній дальності дії ракети, трансформується для роботи з ПЗРК різних типів: Stinger, «Стріла», «Ігла».

Юрій ІГНАТ

КОЛИ ЗА НАВЧАННЯ ДОПЛАЧУЮТЬ

Поїхати на військові навчання і привезти звідти п'ять тисяч гривень — тепер це реально. В управлінні безпілотної авіації штабу Командування ПС вважають, що матеріальне заохочення — один із найкращих стимулів підвищення рівня професійного вишколу. Шість кращих екіпажів безпілотних авіаційних комплексів Збройних Сил змагалися в «першості безпілотників» на одному із загальновійськових полігонів.

— Беззаперечну перемогу здобули морські піхотинці, — розповідає один із організаторів полковник Тарас Цокур. — Друге місце виборили оператори БпАК ОК «Захід» і третє — курсанти Житомирського військового інституту. Однак запевняю: високий клас показали всі учасники, але хтось же мусив перемогти. Кожен член екіпажу, що виборов перше місце, отримав 5 тис. грн, друге — три тисячі, а третє — півтори.

За словами офіцера, майже всі учасники пройшли АТО. Деякі навчалися на спеціальних курсах за кордоном, тож досвіду їм не бракувало. Усі завдання, як у справжній, великій, авіації: зліт, посадка, мінімум погоди. Основні — розвідка, виявлення та оперативна передача координат цілей, серед яких були й хибні.

Участь операторів БпАК у бойових діях на Донбасі та можливість зустрітися для спілкування, обміну досвідом — найважливіший здобуток цього змагання, переконані організатори. А гроші, то додаткова приємність…

Юрій ІГНАТ

Кращі екіпажі операторів БпАК змагаються на полігоні

«БАГАТЬОМ РОСІЯНАМ, НА УКРАЇНСЬКІЙ ЗЕМЛІ ДОВЕДЕТЬСЯ ЗА ЦЕ

Напередодні професійного свята — Дня працівників прокуратури — заступник Генерального прокурора України — головний військовий прокурор України генерал-лейтенант юстиції Анатолій Матіос розповів журналістові «Народної армії» про дотримання законності військовиками, боротьбу з корупцією та іншими негативними явищами

З першого ж питання попросив Анатолія Васильовича підтвердити або спростувати думку окремих «військових експертів» про загострення в армії криміногенної ситуації.

— Перефразовуючи класика, скажу так: чутки про це дуже перебільшені, — усміхається мій співрозмовник.

— А що стверджує із цього приводу статистика?

— За 10 місяців поточного року у провадженні військових прокуратур перебувало 17 179 кримінальних справ (з урахуванням залишку минулих років). Якщо порівняти ці дані за аналогічний період минулого року, то ніякого загострення немає. Кількість зареєстрованих військових злочинів дещо зросла, але некритично й коливається в межах 5,5 тис. Розкидатися такими інсинуаціями можуть тільки невігласи або ж наші недруги. Крапка.

— Автори таких тверджень акцентують увагу на тому, що злочинність зросла насамперед у районі проведення антитерористичної операції...

— Порівняно з минулим роком кількість кримінальних проваджень, пов'язаних зі злочинами в районі АТО, зменшилася на 44 відсотки. Це свідчить про те, що командири всіх рівнів приділяють більше уваги зміцненню дисципліни й правопорядку. Ми, військові прокурори, разом із ними працюємо над збереженням цієї позитивної тенденції.

«ПРОТЯГОМ 2014–2017 РОКІВ НЕБОЙОВІ ВТРАТИ — ПОНАД 3700 ВОЯКІВ»

— У районі АТО наші військовики зазнають і так званих небойових утрат, коли загибель чи поранення солдата або офіцера не пов'язане з бойовими діями. Чому гинуть люди?

— Протягом 2014–2017 років (станом на 1 жовтня цього року) українське військо із цієї причини безповоротно втратило 3768 вояків. Серед основних чинників, які призвели до смертей, такі: дорожньо-транспортні пригоди, отруєння, зокрема наркотичними, алкогольними засобами, самогубство (259 випадків), умисне вбивство, нещасні випадки — каліцтва, травматизм, порушення правил пожежної безпеки, поводження зі зброєю та боєприпасами, порушення заходів безпеки, захворювання, зокрема через хвороби, з якими людина прийшла у військо. До речі, понад 700 смертей сталися саме через важкі захворювання, із них 217 — у районі АТО. Зауважу, що останнім часом таких утрат значно поменшало.

— А як справи на фронті боротьби з корупцією?

— Нещодавно наші співробітники затримали чиновника Міжрегіональної митниці ДФС України по Львівській області, який одержав від своїх підлеглих хабар у розмірі 60 тис. доларів США. А також старшого слідчого ГУ ДФС Харківської області А. та першого заступника Бахмутської райдержадміністрації Р., які отримали хабарі в розмірі 520 тис. і 410 тис. гривень відповідно.

Цього року в суд надіслано обвинувальний акт у кримінальному провадженні за обвину-

Заступник Генерального прокурора України — головний військовий прокурор України генерал-лейтенант юстиції Анатолій Матіос

ваченням екс-заступника прокурора Рівненської області та його подільників з інших правоохоронних органів. «Відзначилися» вони тим, що створили злочинну організацію з незаконного видобутку бурштину, отримавши від такої «підприємницької» діяльності понад 30 млн гривень. Здійснюємо розслідування й стосовно полковника Д. — посадовця Міноборони, який вимагав від одного з підприємців 3 тис. американських доларів.

Загалом про цей напрямок нашої роботи можна розповідати ще довго. Тому обмежуся сухою статистикою, зазначивши, що поточного року в суд надіслано 254 обвинувальних акти про злочини з ознаками корупції стосовно 291 особи, з них 194 — про хабарництво, 23 — про протиправне заволодіння військовим майном шляхом зловживання службовим становищем, 5 — за фактами зловживання владою або службовим становищем. З початку року за корупційні злочини засуджено 108 осіб.

У контексті цього питання додам, що лише по одному з кількох кримінальних проваджень, порушених проти екс-президента Віктора Януковича та його найближчого оточення, Головна військова прокуратура притягнула до кримінальної відповідальності десятки колишніх податківців. А ще — і це чи не головне — у державну скарбницю зусиллями моїх колег повернуто понад 156 млн гривень, які пішли на пенсійні, інші виплати нашим громадянам.

До того ж іще заарештовано майна на суму більш як 7 млрд гривень. Зокрема, 73 будинки, 138 квартир, 137 земельних ділянок, 137 нежитлових приміщень, 173 автомобілі, 1000 вагонів, корпоративні права на 13 об'єктів. До речі, автівки вже виставлено на продаж, а отримані за них кошти поповнять держбюджет.

«ТЕХНІЧНОМУ ОСНАЩЕННЮ НА СКЛАДАХ У КАЛИНІВЦІ БУЛО 30 РОКІВ»

— Повернімося до військових справ. Нещодавно на складах, дислокованих неподалік од Вінниці, сталися потужні вибухи. Чинники, які спричинили їх, називають різні. А що скажете із цього приводу ви, головний військовий прокурор України?

— Слідчі дії ще не завершено. Слідство СБУ перевіряє різні версії, зокрема, це диверсія, службова недбалість, техногенні та природні фактори. Звісно, на сьогодні не в інтересах слідства поширювати інформацію про те, що вже встановлено. Зауважу тільки, що цій події сприяли кілька чинників, серед яких і людський фактор: вік багатьох працівників воєнізованої охорони, які там служать, є пенсійним або передпенсійним, що не може не позначитись на якості виконання ними їхніх функціональних обов'язків. До того ж технічне оснащення, яке теж має гарантувати безпеку цих арсеналів, було встановлено ще 1987 року. Є й інші фактори, які могли сприяти виникненню цих вибухів, від яких здригнулися не тільки жителі прилеглих до арсеналів населених пунктів. Слідство рухається до встановлення фактичної причини вибухів, тепер робляться експертизи.

— А недофінансування складів враховують?

— У цьому разі — ні. Навесні нинішнього року, за рішенням Ради національної безпеки і оборони та Кабінету Міністрів, для потреб цієї бази було надано понад 16 млн гривень. Вони перебували на її рахунку, і їх було призначено саме на здійснення заходів, пов`язаних із підвищенням рівня захищеності небезпечних об`єктів.

Найбільший транш коштів надійшов у серпні — 11,5 млн гривень. Але за час, що минув відтоді, посадові особи частини спромоглися освоїти лише 2 млн. А це значить, що гарантування протипожежної безпеки, забезпечення обвалувальних загороджень та інших подібних заходів, спрямованих на безпечне зберігання боєприпасів, відбувалося вкрай повільно. Загалом із державної скарбниці цього року для калинівських арсеналів було асигновано понад 25 млн гривень.

Треба розуміти як важко «дістати» хоча б одного російського військовика: вони рідко піддають свої життя й безпеку ризикам. Ці «герої-визволителі» зазвичай не сунуть свого носа в зону безпосереднього бойового зіткнення з нашими воїнами

Знаєте, останнім часом вину за різні НП суспільство звикло перекладати на державу. Так, не завжди й не скрізь держава вживає потрібних заходів, щоб їм запобігти. Однак, разом із тим, ніхто не скасовував особистої відповідальності посадових осіб, які повинні опікуватися безпекою об'єктів підвищеної небезпеки. Практика свідчить, що в багатьох випадках, навіть маючи для цього певні можливості, вони їх не використовують сповна: зручніше кивати на державу або керівництво, списуючи таким чином власну відповідальність. Коли ж постає питання про відповідальність, то відразу здіймається крик, мовляв, прокурори переслідують. Ми нікого не переслідуємо, а притягуємо до відповідальності за ті чи інші дії, які не відповідають закону, або ж за бездіяльність.

ЯКІ ЗАЛИШИЛИ КРИВАВІ СЛІДИ, ВІДПОВІСТИ...»

— В Одесі група невідомих осіб у балаклавах спробувала по-рейдерськи захопити частину військового аеродрому. Але замість того, щоб порушувати кримінальну справу проти них, військова прокуратура затримала виконувача обов'язків командира частини…

— Спробую пояснити. Кожен має відповідати за свої дії. І рейдери відповідатимуть. Але є питання й до офіцера, про якого ви кажете. Адже він, виконуючи обов'язки командира частини, повинен був ужити всіх заходів, пов'язаних із застосуванням фізичної сили, вогнепальної та холодної зброї, як це передбачено в статуті вартової та постової служби, щоб запобігти захопленню. А він цього не зробив, що й призвело до захоплення шматка земельної ділянки та порушення території військового об'єкта. Зважаючи на це, йому оголошено підозру в умисному невиконанні дій, які він за своїми посадовими обов'язками повинен був виконати в умовах особливого періоду.

Крім нього, затримано й оголошено підозру військовику-контрактнику, який того дня ніс службу в добовому наряді черговим групи зберігання авіаційної техніки. Він також припустився грубих порушень правил служби, не вживши заходів протидії рейдерам.

Кожен військовослужбовець має керуватись вимогами чинного законодавства та військових статутів, які регламентують його поведінку за будь-яких надзвичайних ситуацій. Повірте, коли б усі, хто носить погони, керувались їхніми вимогами, у нас було б значно менше проблем. Знаю, про що кажу…

«ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА РОЗВ'ЯЗАННЯ, ВЕДЕННЯ АГРЕСИВНОЇ ВІЙНИ ПРОТИ УКРАЇНИ ТА УЧАСТЬ У НІЙ УЖЕ ПРИТЯГНУТО 79 ОСІБ, ЗОКРЕМА 48 ГРОМАДЯН РОСІЇ»

— Головна військова прокуратура розслідує практично всі злочини, скоєні в районі проведення антитерористичної операції. Також і ті, що скоїли російські військовослужбовці. Скажіть, а інформацією про їхню кількість та озброєння володієте? Бо в різних джерелах — різні цифри...

— Звісно, таку інформацію ми маємо: не питайте лише звідкіля (*усміхається*). Так ось, на сьогодні на Донбасі перебуває близько 3 тис. російських військових, які входять до складу двох батальйонно-тактичних груп та однієї ротно-тактичної групи. На озброєнні в них майже 200 танків, 400 бойових машин піхоти й бронетранспортерів, 140 гармат, чимало зенітно-ракетних комплексів. Ми навіть знаємо про те, що одну БТГ сформовано з військовослужбовців 338-го парашутно-десантного полку, який дислокується в Іванові. А інша складається з особового складу 20-ї окремої мотострілецької бригади, місцем розташування якої є Ставрополь. Ротно-тактична група прибула на Донбас із Новоросійська. Є там солдати й офіцери з 155-ї та 61-ї бригад морської піхоти, котрі прибули аж із Мурманська й Владивостока. Про так звані приватні військові компанії, на кшталт групи «Вагнера», і говорити нічого…

— А якими силами — без урахування росіян — представлено так звані «ДНР» та «ЛНР»?

— «Військо» цих псевдореспублік складається з двох так званих армійських корпусів. У першому корпусі, який розташовується на теренах «ДНР», є п'ять бригад, три окремі полки, вісім окремих батальйонів, дві окремі роти, п'ять батальйонів територіальної оборони. Вони налічують понад 18 тис. особового складу. На озброєнні вся ця банда має понад 300 танків, 600 бронемашин, 250 гармат, 130 систем залпового вогню «Град» і «Смерч».

Другий армійський корпус, який дислокується на теренах «ЛНР», має у своєму складі чотири бригади, два окремі полки, шість окремих батальйонів, вісім батальйонів територіальної оборони й дві окремі роти. Вони налічують понад 10 тис. осіб. На озброєнні цих підрозділів є 150 танків, 300 бойових броньованих машин, 110 гармат, 40 систем залпового вогню.

Командування цими корпусами здійснюють російські полковники й генерали зі штабу Південного військового округу Росії, що в Ростові. Прізвища цих «полководців» нам теж добре відомі.

— Неоголошена проти нас війна триває четвертий рік, в українському полоні опинялися не один і не два російських військовослужбовці. Скільки з них не засуджено?

— До кримінальної відповідальності за розв'язання, ведення агресивної війни проти України та участь у ній (ст. 437 КК України) притягнуто 79 осіб, зокрема 48 громадян РФ (із них три особи є кадровими військовослужбовцями ЗС РФ, яких визнано винними й засуджено вироками українських судів до тривалого строку позбавлення волі), у суд надіслано 42 обвинувальні акти стосовно 45 осіб (із них 19 громадян РФ). Вироками судів уже засуджено 27 осіб (10 громадян РФ), зокрема одна особа — за результатами спеціального судового розгляду.

Путін не вічний. Життя свідчить, що й чекісти заради вигоди здають подільників. Чи могли подумати Саддам Хусейн, Каддафі, яка доля чекає на них у майбутньому? Чи могли допустити думку про арешт і Міжнародний суд у Гаазі Слободан Мілошевич та його генерали?

— Але українці, насамперед ті, котрі втратили на цій війні синів, батьків і братів, хочуть побачити за ґратами бодай одного росіянина, який прийшов на нашу землю вбивати…

— Як людина, як, урешті-решт, батько двох дітей, цілком поділяю їхні бажання. Але ж розумієте, як важко «дістати» хоча б одного російського військовика: вони рідко піддають свої життя й безпеку ризикам. Ці «герої-визволителі» зазвичай не сунуть свого носа в зону безпосереднього бойового зіткнення з нашими воїнами: прецеденти, які були з їхніми товаришами, котрі потрапляли в наш полон, зайвий раз нагадують, що цього не потрібно робити. Значно безпечніше перебувати за кілька кілометрів від лінії зіткнення в ролі командирів чи так званих радників, командувати артилерійськими підрозділами, які обстрілюють наші позиції або навіть мирних жителів. Але із часом, я в цьому впевнений, багатьом росіянам, які залишили на українській землі свої криваві сліди, усе ж доведеться відповісти.

— Ви впевнені в цьому? Невже Путін здасть своїх вірнопідданих сатрапів? Чекісти, кажуть, своїх не здають…

— Путін не вічний. Життя свідчить, що й чекісти заради вигоди, коли на кону власна безпека, а то й саме життя, здають подільників. Ніколи не кажи «ніколи»: чи могли подумати Саддам Хусейн, Каддафі, яка доля чекає на них у майбутньому? А чи могли допустити думку про арешт і Міжнародний суд у Гаазі Слободан Мілошевич та його генерали, винні у винищенні мусульман? Тому я впевнений, що розплачуватися за свої дії багатьом росіянам із часом усе ж доведеться.

«ВІЙСЬКОВІ СУДИ МАЄ БУТИ ВІДТВОРЕНО, БО ЦИВІЛЬНІ НЕ ВОЛОДІЮТЬ СПЕЦИФІКОЮ РОЗГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ ПРО ВІЙСЬКОВІ ЗЛОЧИНИ»

— На початку осені було амністовано військовиків, які за скоєння нетяжких злочинів перебували в місцях позбавлення волі. Ваша думка із цього приводу як військового прокурора і як людини…

— Ви правильно зауважили, що ця амністія поширюється тільки на тих, що скоїли нетяжкий злочин. Тобто під амністію не потрапили особи, які вчинили навмисні вбивства, ДТП, що спричинили загибель кількох осіб, корупційні злочини, та багато інших категорій осіб.

Вважаю, що перебування в місцях позбавлення волі, наприклад молодого хлопця, який скоїв необережний злочин, може перетворити його, як сказали б раніше, на потенційного рецидивіста. Тому ця амністія — не всепрощення, а скоріше акт гуманізму з боку держави.

— Ваше ставлення до запровадження військових судів і який позитив вони нестимуть?

— На моє глибоке переконання, ліквідація свого часу військових судів, так само як і військової прокуратури, була вкрай поспішним, непродуманим і навіть дуже шкідливим рішенням. Ухвалювали його без урахування інтересів держави, на догоду політичній кон'юнктурі. З початком збройного конфлікту нам довелось у пожежному порядку відтворювати військові прокуратури.

Ситуація з військовими судами майже аналогічна. І я цілком підтримую ідею їхнього відтворення та покладання на них повноважень щодо розгляду кримінальних проваджень про військові злочини, інші кримінальні правопорушення, які скоїли військовослужбовці, а в деяких випадках й інші особи. Не слід відкидати накопичений упродовж десятиліть досвід тільки з тих міркувань, що він асоціюється з тією або іншою політичною системою.

— Але ж кримінальні провадження стосовно військовослужбовців розглядають і цивільні суди. Хіба не так?

— Через це виникає багато проблем. Одна з них — тривалість розгляду кримінальних проваджень у цих судах. Наприклад, в окремих випадках це викликано об'єктивними причинами, зокрема завантаженістю суддів місцевих судів. А в решті випадків цивільні суди не володіють специфікою розгляду кримінальних проваджень про військові злочини. Зважаючи на ці та інші чинники, військові суди має бути відтворено. Сподіваюся, що так воно й буде. Принаймні відповідні законопроекти розроблено, і тепер слово за парламентом.

— Дозвольте, Анатолію Васильовичу, від імені наших читачів привітати вас особисто й ваших колег зі святом — Днем працівників прокуратури! І побажати всім вам міцного здоров'я, нових звершень у справі зміцнення у військах законності та правопорядку.

— Дякую.

Інтерв'ю провів Сергій ЗЯТЬЄВ

Тренування фрегата «Гетьман Сагайдачний» та італійського фрегата типу Granatiere у Середземному морі (2008 рік)

Начальник штабу — перший заступник командувача Військово-Морських Сил Збройних Сил України капітан 1 рангу Роман Гладкий, командир похідного штабу корабля під час участі в операції «Активні зусилля» (2008–2009 роки):

— Ми маємо чітко розуміти, що на сьогоднішній день є досвід участі в безпекових морських операціях НАТО, є комплект сил, зокрема фрегат «Гетьман Сагайдачний» та загін спеціальних операцій, які здатні виконувати такого типу завдання. Водночас ситуація, яка склалася на Сході України, в Чорноморському регіоні змушує нас насамперед спрямувати всі сили та засоби на забезпечення оборони власних рубежів. Звичайно, досвід участі в таких операціях, як «Активні зусилля» та «Океанський щит» є безцінним, адже він дає змогу особовому складу тривалий час працювати поза межами Чорного моря у складі міжнародних контингентів. Також це демонстрація прапора України та Військово-Морських Сил, що формує позитивний імідж України у світі.

ЧИ ГОТОВІ УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ МОРЯКИ ДО УЧАСТІ В ОПЕРАЦІЯХ НАТО

ЯК ПОКАЗУЄ ДОСВІД МИНУЛИХ РОКІВ, У РАЗІ ПОТРЕБИ КОРАБЛІ ВМС ЗС УКРАЇНИ ЗДАТНІ НА ПРОФЕСІЙНОМУ РІВНІ ДІЯТИ СПІЛЬНО З КОРАБЛЯМИ АЛЬЯНСУ

З огляду на створення постійно діючої корабельної групи НАТО в Чорному морі виникає логічне запитання щодо рівня взаємодії наших Військово-Морських Сил з цим угрупованням. Адже Україна відіграє важливу роль в системі безпеки Чорноморського регіону, зважаючи на агресію Росії, і участь наших кораблів в операціях Альянсу на морі є доволі ймовірною. Та чи маємо ми для цього достатньо досвіду?

На думку одразу спадає участь кораблів ВМС ЗС України у двох масштабних операціях НАТО, зокрема по боротьбі з піратством «Океанський щит» та в антитерористичній «Активні зусилля» (ОАЗ), в якій Україна, до речі, взяла участь ще 10 років тому.

Нагадаємо, що операція «Активні зусилля» — перша операція НАТО, яка проводилася на підставі статті 5 Статуту НАТО про колективну самооборону. Вона стала складовою частиною восьми заходів Альянсу на підтримку США після терористичних нападів 11 вересня 2001 року. Її головною метою було усунення можливості забезпечення діяльності міжнародних терористичних організацій морським шляхом через встановлення військового контролю за рухом усього цивільного судноплавства у басейні Середземного моря в реальному часі для запобігання нелегальним перевезенням в інтересах фінансування міжнародних терористичних організацій з найбільш загрозливих напрямків — Близького Сходу, Північної Африки, протоки Гібралтар та Чорного моря. Йдеться насамперед про незаконний обіг наркотиків, зброї, вибухівки, перевезення нелегальних мігрантів та товарів, що є основою фінансування діяльності міжнародних терористичних організацій. У листопаді 2016 року вона була завершена, їй на зміну прийшла операція «Морський захисник», яка не пов'язана з реалізацією статті 5 Статуту НАТО. Слід зауважити, що й по сьогодні Україна бере участь у забезпеченні цивільного судноплавства шляхом проведення інформаційних донесень через контактний пункт ВМС ЗС України.

Від українських ВМС в операції брали участь протичовнові корвети «Луцьк», «Тернопіль» та фрегат «Гетьман Сагайдачний». Знайомство національного флоту з «Активними зусиллями» відбулося 2006 року. Тоді протичовновий корвет «Тернопіль» взяв участь в ознайомчій тренувальній місії, яку спеціально для українців організувало НАТО. А вже з 2007 року українські військові моряки стали повноправними учасниками антитерористичної операції «Активні зусилля». Щодо користі від участі в таких середземноморських походах, то на перший план, безперечно, виходить зміцнення авторитету України як морської держави, адже операція є реальним внеском у зусилля міжнародної спільноти в боротьбі з міжнародним тероризмом. Також не слід забувати й про досвід роботи у складі багатонаціональних сил із застосуванням провідних технологій моніторингу цивільного судноплавства, що і сьогодні є вкрай актуальним.

> *«Активні зусилля» або «Океанський щит» — це не бойові дії. Це монотонна щоденна рутина з відстеження та опитування торговельних суден*

Фактично кораблі в межах операції виконували роль наглядачів. Щоб зрозуміти, в чому вона полягала, можна навести простий приклад. Так, у ході патрулювання екіпаж виявив підозріле судно, однак команди провести оглядову операцію від командування багатонаціонального угруповання не надійшло. Втім це не означає, що судно залишили без нагляду. У таких випадках реагування сил операції залежить від рівня підозрілості: якщо він був високий, то на борт судна висаджувалася оглядова команда, в іншому випадку здійснювалося приховане супроводження судна. Також вся інформація передавалася відповідним силовим структурам країни, куди слідувало це судно, і вже в порту митні та прикордонні служби його перевіряли з усією прискіпливістю. Тому для фактичних оглядових операцій сьогодні немає підстав, але під час міжнародних навчань елементи огляду підозрілих суден завжди відпрацьовуються, а на кораблях й досі готують позаштатні оглядові команди.

Цікаво, що командування українського флоту дотримується змішаного формату оглядової команди. Зокрема до змішаної команди входять представники екіпажу корабля — група пошуку та бійці Сил спеціальних операцій або морської піхоти — група безпеки. Наприклад, ще декілька років тому оглядова команда формувалася виключно з морської піхоти або підрозділів спеціального призначення. Однак у більшості натовських країн, з якими українські військові моряки працювали в межах «Активних зусиль», є оглядові команди, сформовані лише із представників корабельного складу. Переваги змішаної системи у тому, що завдання групи безпеки полягають в охороні групи пошуку та контролі за діями екіпажу судна, яке підлягає перевірці. Більше ні на що вони не відволікаються. Так само й група пошуку проводить лише огляд приміщень корабля, адже моряки краще орієнтуються в його будові, що дозволяє їм більш ефективно працювати.

Утім головний обсяг роботи з попередження «нелегальної активності» в Середземномор'ї завжди покладався на так звану операційну групу, до якої входили офіцери, котрих переважно призначають із членів екіпажу й котрі паралельно із виконанням основних обов'язків мають проводити опитування в радіомережі торговельних суден, займатися підготовкою англомовних стандартизованих донесень тощо.

Не менш важливим у набутті досвіду участі в міжнародних операціях стало виконання національним контингентом України завдань в рамках операції НАТО «Океанський щит». Фрегат «Гетьман Сагайдачний» із палубним гелікоптером Ка-27 забезпечував безпеку судноплавства у визначених районах Аденської затоки, зокрема його екіпаж висвітлював надводну обстановку, проводив розвідку узбережжя Сомалі, здійснював опитування суден. Тобто виконував типові функції, притаманні всім безпековим морським операціям НАТО.

Важливо усвідомлювати, що «Активні зусилля» або «Океанський щит» — це не бойові дії, а монотонна щоденна рутина з відстеження та опитування торговельних суден, а також безперервний обмін інформацією між штабом операції, національними контактними пунктами, що збирають дані з берегових спостережних систем, та кораблями, які працюють безпосередньо в морі.

Отже, участь кораблів і підрозділів ВМС ЗС України в антитерористичній операції багатонаціональних сил, зокрема в операції «Активні зусилля», є яскравим свідченням можливостей українських військових моряків успішно протистояти загрозам із морського напрямку разом із силами Альянсу. Звичайно, більшість тих, хто пройшов ту середземноморську школу, вже не служать у ВМС України, однак залишилися ті, хто передає цей досвід новому поколінню офіцерів та особовому складу. Тому із впевненістю можна констатувати, що коли виникне потреба в участі кораблів українського флоту в операціях під проводом НАТО, наші моряки будуть до цього готові.

Олександр ЗАВТОНОВ

БОСФОР ТА ДАРДАНЕЛЛИ МОЖНА ПРОЙТИ І З НАВЧАЛЬНОГО КЛАСУ

КУРСАНТИ ІНСТИТУТУ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ОПАНОВУЮТЬ СУЧАСНІ ТРЕНАЖЕРНІ КОМПЛЕКСИ, ЩО ІМІТУЮТЬ СПРАВЖНІЙ ХОДОВИЙ МІСТОК КОРАБЛЯ

Керівник заняття встановлює початкові параметри. Світло в кабінеті гасне, умови — нічний час доби. Перед курсантами стоїть завдання провести корабель протокою Босфор чи Дарданелли. Завдання не з простих, адже ці райони недарма вважають найскладнішими, інтенсивність судноплавства тут висока, постійно курсують маленькі рибальські човни, рейсові транспортні катери та великотоннажні транспортні судна, що більше нагадує центральні дороги великих міст у години пік

Майбутні штурмани працюють на одному з тренажерів

— Будьте уважні, стежте за цілями та орієнтирами, ви ж не хочете протаранити якесь пасажирське судно, — говорить викладач.

Великі монітори тренажера дають курсантам огляд майже у сто вісімдесят градусів. Вони бачать всю навколишню обстановку: от пройшов контейнеровоз паралельним курсом, а трохи далі круїзний лайнер намагається розминутися із буксиром. Аж раптом лунає голос у передавачі.

— Ваш корабель прямує небезпечним курсом, дистанція ймовірного зіткнення — 2 морських милі, — викладач вирішив ввести в умови заняття нові дані.

Курсанти максимально зосереджуються на приладах. Вони швидко наносять на карту безпечну траєкторію шляху суден цивільного судноплавства та корегують свою. У цій справі все має бути розраховано, як кажуть, до міліметра. Жодних помилок. Загалом їх четверо, й у кожного своя роль — вахтовий штурман, рульовий, вахтовий офіцер, вахтовий радіометрист. Усі вони повинні працювати як одна команда, швидко реагувати на зміну обстановки і враховувати кожну дрібну деталь навколишнього середовища, адже в реальному житті зволікання або банальний непрофесіоналізм можуть коштувати комусь життя та призвести до трагедії.

Через дві години протока Босфор позаду, мета заняття досягнута — жодних нарікань, але так буває не завжди.

Насправді тренажер ходового містка Naval Bridge — це дуже дорога комп'ютерна гра, а якому хлопцю у 19 років не подобаються комп'ютерні ігри? Тому, тренуючись на таких комплексах, курсанти швидко засвоюють матеріал, відточують навички і за короткий час вчаться тримати в голові великий обсяг інформації, потрібний для успішного судноводіння.

— На початковому етапі майже кожен припускається типових помилок. Дехто надмірно захоплюється швидкістю і забуває про фактор інерції судна та маневрові властивості, — розповідає старший викладач кафедри кораблеводіння та штурманського озброєння Інституту ВМС НУ «Одеська морська академія» капітан 2 рангу Анатолій Хапов. — Їм здається, що судно зараз розвернеться майже миттєво, як автомобіль. Також курсанти інколи забувають про правила проходження проток, адже існують спеціальні документи, які чітко регулюють прохід, починаючи від швидкості ходу і закінчуючи конкретними каналами для організації зв'язку з місцевими лоцманами. Під час занять ми не випадково обираємо, наприклад, райони Босфору, адже у своїй майбутній штурманській кар'єрі вони мають знати, як безпечно вийти з Чорного моря у води Світового океану.

Курсант четвертого курсу Олексій Жданов на занятті — вахтовий офіцер, старший на містку, тому рішення приймає саме він, решта курсантів збирають інформацію та проводять розрахунки. Олексій має проаналізувати інформацію і безпечно провести корабель протокою.

— Коли ми лише починали працювати на тренажері, то майже щоразу мали зіткнення з іншими суднами або навіть береговою лінією. Зараз же, як бачите, ми пройшли без якихось позаштатних ситуацій, — говорить Олексій.

Окремо слід сказати про точне прив'язування гідрографії. Якщо в реальності на мапі є позначка, скажімо, мілини, то і тренажер буде її відображати. В пам'ять завантажені головні світові протоки та проходи. Однак, у разі потреби можна задати будь-який район плавання. Комплекс Naval Bridge обладнаний сучасними навігаційними приладами, які сьогодні використовуються на різного типу суднах. Є місце для штурмана, рульового, радіолокаційна станція, електронні мапи на окремому дисплеї, системи управління швидкістю та курсом тощо.

Олександр ЗАВТОНОВ

«КАРЕТА» МОРСЬКОЇ ШВИДКОЇ ДОПОМОГИ

Санітарний катер «Сокаль»

Зазвичай на суші не виникає проблем із викликом швидкої допомоги. Достатньо лише підняти слухавку телефона та набрати потрібний номер. Але, що робити, коли медична допомога необхідна в морі? Хто її надасть?

Зокрема у Військово-Морських Силах Збройних Сил України цю роль відведено санітарному катеру «Сокаль». Як і будь-який корабель, він має виконувати конкретні завдання, але в них є своя специфіка. Насамперед це стосується рятування людей, що опинилися за бортом, та надання їм невідкладної медичної допомоги, а для цього на борту є все необхідне обладнання. Екіпаж катера перебуває в постійній бойовій готовності до виконання поставлених завдань та за потреби за годину може вийти в море.

Приміщення медичного блоку катера спроектовано таким чином, що хворі в жодному разі не контактують з екіпажем. Цей варіант дуже зручний, якщо розглядати ситуацію, коли на борт беруть інфекційних хворих і потрібно обмежити їхній контакт із зовнішнім середовищем.

На «Сокалі» є повністю укомплектовані обладнанням та медикаментами операційна, ізолятор, лазарет. Все устаткування, починаючи від хірургічних наборів і закінчуючи апаратом для легеневої реанімації, справне і підтримується в належному стані.

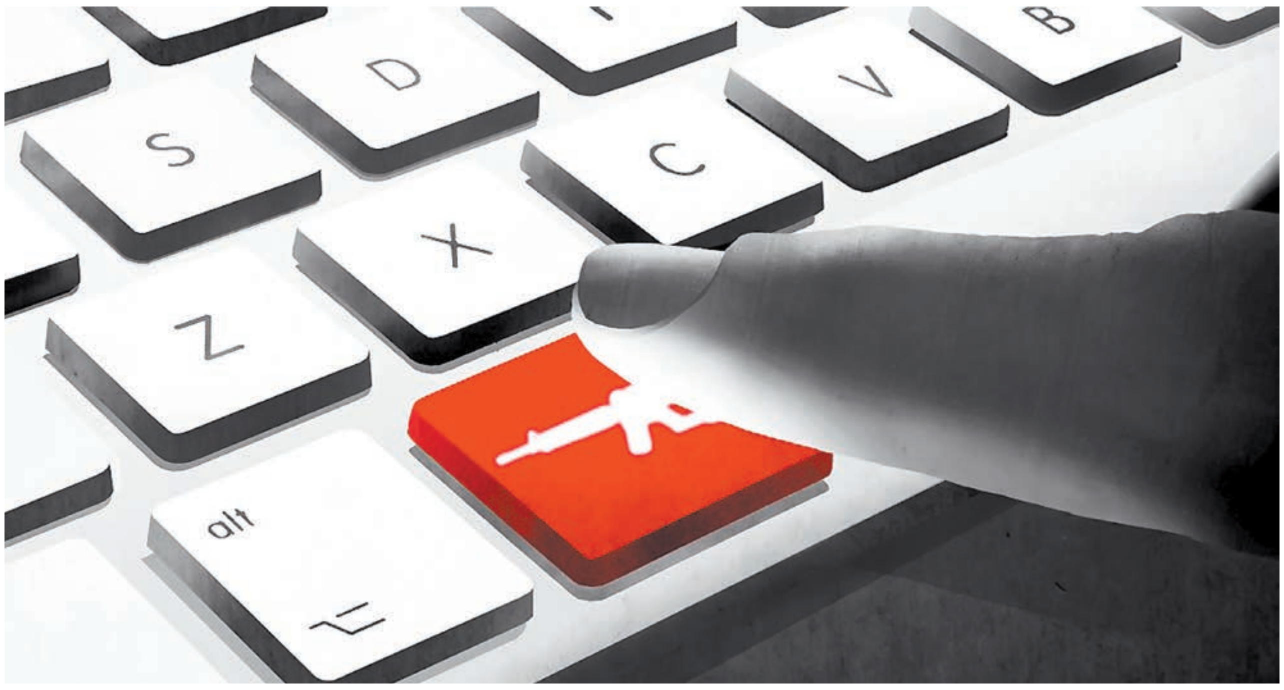
— Ми завжди готові прийти на допомогу і під час участі в різноманітних навчаннях не тільки набираємося досвіду, а ще й здійснюємо реальне медичне забезпечення сил та засобів, — розповідає командир санітарного катера «Сокаль» головний старшина Ярослав Клязника.

Військовослужбовець переконаний, що від решти малотоннажних плавзасобів його катер відрізняється філігранною маневреністю. Завдяки конструкції корпусу та двом гвинтам він має мінімальний радіус повороту, що дозволяє підходити до місця події дуже точно, а це незамінна властивість у такій специфічній роботі.

— Після отримання сигналу ми прямуємо до місця події на максимальній швидкості. У нас є двоє штатних водолазів, які й підіймають на катер постраждалих. На підході до визначеної точки в морі дуже важливо проводити правильне маневрування. Насамперед слід бути уважним, щоб нікого не зачепити гвинтами, якщо люди у воді. Далі скидаю швидкість та повертаю катер таким чином, щоб хвиля несла їх до борту, а не у протилежний бік. Це робиться для полегшення роботи водолазів, яким не доведеться плисти зайві метри, і всі свої сили вони спрямують на допомогу постраждалим, — додав командир.

Звісно, навчання формують навички, але катер неодноразово приходив на допомогу в реальних ситуаціях. Наприклад, 2008 року під час навчання «Сі Бриз» з борту корабля на катер передали хворого. Лікарі на «Сокалі» надавали йому першу допомогу та підтримували у стабільному стані, а за півгодини доставили до шпиталю в Одесі. Таким чином завдяки вмілій роботі екіпажу та лікарів людині було врятовано життя.

Олександр ЗАВТОНОВ

ІСТИННО ТОТАЛЬНА ВІЙНА — ЦЕ ВІЙНА ЗА ДОПОМОГОЮ ІНФОРМАЦІЇ

ЗА УМОВИ ВДАЛОГО МАНІПУЛЮВАННЯ СВІДОМІСТЮ МОЖНА ДОСЯГТИ ПРАКТИЧНО БУДЬ-ЯКОЇ МЕТИ — ЗНИЩИТИ ОПОНЕНТА, ПРИБРАТИ З ДОРОГИ КОНКУРЕНТІВ ЧИ РОЗПАЛИТИ ВІЙНУ

Інформаційна війна покликана передусім послабити моральні і матеріальні сили супротивника та посилити власні. Вона передбачає заходи пропагандистського впливу на свідомість людини в ідеологічній та емоційній галузях. Основні методи інформаційної війни — блокування або спотворення інформаційних потоків та процесів ухвалення противником рішень.

Зважаючи на роль інформації у сучасному світі, американський дослідник Маклюен виводить цікаву тезу, яка звучить так: «Істинно тотальна війна — це війна за допомогою інформації».

«Є декілька завдань, на яких сконцентрована російська пропаганда. Один з меседжів — це невдача проекту «Україна». Другий — «Росія» як вдалий проект. Третій — США і Захід як вороги. Четвертий — всі українці хочуть в Росію. П'ятий — у світі все погано»

Першим варіантом інформаційної війни можна визнати пропаганду. Вся «холодна» війна базувалася на механізмах пропаганди, бо механізми "гарячої" війни не застосовувалися. До речі, потреба пропаганди в «холодній» війні надала суттєвий поштовх розробці теорії комунікації, бо виникла велика кількість суто прикладних завдань у галузі комунікації.

Загалом, як зазначають дослідники, нині традиційне поняття «війна» стає не лише військовим, а й комунікативним явищем. У сучасному світі дедалі частіше воюють не за територію, а за людську свідомість.

Свідченням того є події, які відбуваються в Україні. Окрім окупації Криму та підтримки терористів на Донбасі, Росія веде ще одну потужну війну проти України — інформаційну. Спотворення реальної картини за допомогою так званих інформаційно-психологічних операцій, зокрема створення фейків, фінансування так званих тролів — усе це постійний інструментарій у руках пропагандистів з Кремля.

За словами доктора філологічних наук, професора, експерта з інформаційної політики та комунікаційних технологій Георгія Почепцова, інформаційні війни йдуть постійно, вони просто стають більш помітними нам через появу проявів системності та керованості інформаційних процесів. Україна і Росія вели щонайменше три газові війни, безліч торгових війн, кожна з яких обов'язково мала інформаційний компонент, налаштований на вирішення якоїсь проблеми в фізичному просторі.

«Інформаційна війна» — поняття з журналістського лексикону. Військові використовують термін «інформаційна операція». Там завжди аудиторія буде досить чітко визначеною і більш вузькою, більш чіткими будуть і цілі, і часові проміжки.

Росії для використання військової сили треба було розділити Україну на «правильну» і «неправильну», оскільки всі ми виховані в радянській парадигмі «братерських народів». А як можна застосовувати силу до братнього народу? Тому Україна весь час негативізувалася, що надало можливість у потрібний час заговорити про нелігітимну владу, хунту, бандерівців-неонацистів-фашистів. У цій моделі саме вони — «неправильні» — захопили владу, а жертвою став братній український народ, який і треба захистити. Це модель «герой, жертва, злодій». Ця ж модель була використана і під час російсько-грузинської війни 2008 року. До речі, і та, і наша війна почалися на тлі Олімпіади — Пекін, Сочі, що за задумом конструкторів мало пом'якшити удар світових ЗМІ.

При цьому Росія для своїх атак обрала символіку Другої світової війни, на яку є чітка, наперед відома реакція населення. Це «фашисти-неонацисти-бандерівці». Інші символи прийшли з СРСР, наприклад, возз'єднання Криму, а не приєднання. Було безліч фальшивих повідомлень з російської сторони, де використовувалося візуальне підтвердження з інших ситуацій та інших країн, а розповідь ішла про Україну. Але й без того зрозуміло, що коли Росія запускає до десятка документальних фільмів про дореволюційний російський Крим, це теж є пропагандистською акцією. Але на їхню підготовку теж потрібен час.

Сьогодні йде війна за ідентичність. Росія не хоче дати Україні можливість мати власну ідентичність, Україна ж намагається відірватися від Росії. Саме цим можна пояснити боротьбу в сфері телебачення, кіно, книжок аж до заборон щодо певного контенту. Саме цей інструментарій допомагає створенню ідентичності, власної моделі світу.

— Є декілька завдань, на яких сконцентрована російська пропаганда. Один з меседжів — це невдача проекту «Україна». Другий — «Росія» як вдалий проект. Третій — США і Захід як вороги. Четвертий — всі українці хочуть в Росію. П'ятий — у світі все погано, — вважає експерт.

Саме за допомогою цих повідомлень Росія намагається роз'єднати Європейський Союз, а в подальшому і співпрацю США та Європи. Теперішнє ж завдання Кремля: посприяти приходу більш лояльних до Росії політиків у сусідніх із Росією країнах та в найбільш впливових європейських країнах.

У наш час виникло ще й поняття постправди, коли завдяки Інтернету в нашу голову потрапляє багато того, що раніше не можна було б собі уявити. Адже в багатьох випадках ми отримуємо основну інформацію саме звідти, а не чекаємо, наприклад, вечора, щоб подивитися телевізійні новини. Це вже запізно для фактів, там можуть бути цікавими лише інтерпретації. Та частина населення, яку можна позначити як інтернет-покоління, взагалі не дивиться телевізор, але вона є активним учасником саме соцмереж.

Нині працюють тисячі джерел, відсутня цензура, що робить інформаційний потік значно потужнішим, ніж раніше. Конкретна людина не може його опанувати, бо в ньому весь час виникають «несподіванки».

Тому виникає таке поняття, як фейк, що є спотворенням правди. Він відрізняється від піару чи пропаганди, які все ж зобов'язані базуватися на правді, можливо, її гіперболізуючи. Фейк не хоче бути правдою, для нього важливіше досягнення власних цілей, а не інформування людини.

«У наш час виникло ще й поняття постправди, коли завдяки Інтернету в нашу голову потрапляє багато того, що раніше не можна було б собі уявити»

Фейки є навмисним спотворенням інформації, але це робиться так, щоб споживач інформації цього не помітив. Теоретично подія, про яку розповідає фейк, могла бути, але насправді її не було. Після появи фейку пропаганда може тиражувати його, адже її інструментарієм є якраз фальшиве узагальнення, коли окремий факт подається як закономірність. Тобто пропаганда двічі порушує правила, коли на базі фейку малює штучний світ.

Водночас зараз у соціальних мережах, інформаційних виданнях дедалі частіше активізовуються так звані тролі, які виконують багато функцій. Одна з них — це створення уявлення про те, що потрібні меседжі підтримує значна кількість людей. Ще тролі своїми коментарями можуть виводити з себе тих, кого їм визначають як супротивника.

До речі, сьогодні деякі країни, зокрема Росія, мають свої команди тролів, які повинні допомогти їм опанувати вільний чи квазівільний Інтернет.

Окрім своїх громадян, для Росії досить важлива західна аудиторія. Тут повторюється модель «холодної» війни. Але населення західного світу не так масово піддається на чужу пропаганду. В цьому плані Україна програє, адже вона не має власних телеканалів, які ведуть мовлення у Європі чи США. Захід дізнається про нашу позицію досить опосередковано. Наприклад, ми дивимося американські серіали чи читаємо американські книжки, а вони не дивляться наші фільми і не читають наших книжок.

— Виграш в інформаційній війні залежить від аудиторії, тому він може бути різним для кожної з них. Таких найголовніших аудиторій у нашому випадку три: власна, опонента, західна. Росія виграла в очах власної аудиторії, піднявши рейтинг Путіна як захисника російськомовного населення за кордоном, що дозволило «проковтнути» і анексію Криму. Росія вже не могла впливати на українську аудиторію після відключення російських телеканалів в Україні, тому цей вплив став опосередкованим, головним джерелом став Інтернет, — вважає Георгій Почепцов. — Сьогодні нам потрібні відповідні структури, які повинні мати чітку ієрархію ухвалення рішень та миттєво реагувати. Така структура повинна надавати інформацію журналістам, допомагаючи їм. Головну роль у цій роботі мають відігравати професіонали. Не слід забувати: треба готувати людей на рівні освіти. Наприклад, у Вірменії є відповідна магістерська програма з комунікативних технологій.

Підготував Роман ВУС

«РОСІЯ ТА ЇЇ СПЕЦСЛУЖБИ СПРОВОКУВАЛИ КАТАЛОНСЬКУ КРИЗУ ЗАРАДИ ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

Нещодавно каталонську тему вперше було винесено на обговорення Ради міністрів Європейського Союзу. Ініціатором цього, зрозуміло, стала Іспанія, речниками — її міністр закордонних справ і міністр оборони. Резонанс Брюсселя посилила Велика Британія, Прем'єр-міністр якої Тереза Мей у публічній заяві, не оминувши «анексії Криму та конфлікту на Донбасі», виклала перелік деструктивних дій Москви, які «загрожують світовому порядку».

Щоб обговорити проблему, ми запросили до розмови Сергія Борщевського, дипломата, експерта Центру дослідження Росії

— Сергію Юхимовичу, після референдуму та спроби Каталонії відділитися від Королівства Іспанія Генеральні Кортеси проголосували за обмеження її автономії та запровадження прямого правління з Мадрида. Це є дуже показовим і для України, і для всього світу, адже іспанці багато й аргументовано говорять про втручання Росії у її внутрішню політику.

— Після так званого референдуму в Каталонії впливова газета «Вашингтон пост» надрукувала редакційну статтю під заголовком «Каталонія провела референдум, Росія виграла». Світові ЗМІ, зокрема іспанські, уже не раз відзначають зацікавленість Москви в дестабілізації Європейського Союзу, щоб відволікти в такий спосіб увагу від власних дій на Кримському півострові, Донбасі та в Сирії й спробувати легітимізувати проведений і не визнаний у світі псевдореферендум у Криму.

Росія, як гідний наступник колишнього Союзу, уперто маніпулює інформацією. Треба ловити Кремль на подвійних стандартах і пояснювати це громадськості, зокрема й українській

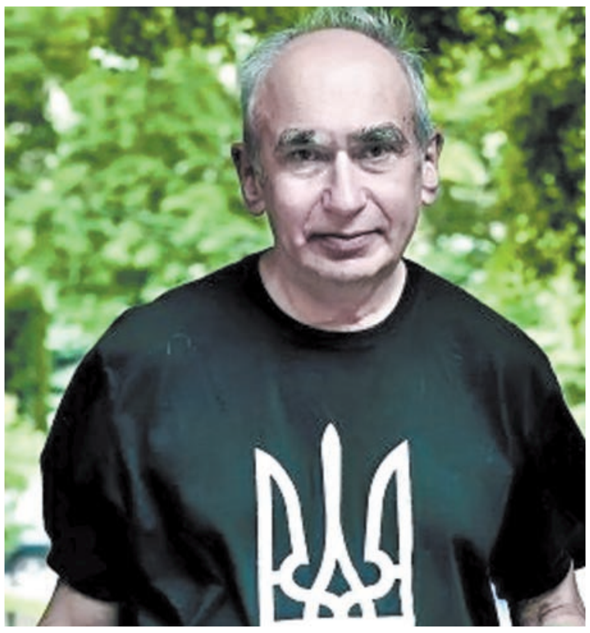
— Нещодавня заява іспанської сторони на Раді міністрів ЄС є більш ніж серйозним кроком, адже виклик Росії кидає країна — член ЄС і НАТО. Чи будуть наслідки для Кремля?

— Шеф іспанської дипломатії Альфонсо Дастіс офіційно заявив про «втручання пропагандистської машини Росії та Венесуели» в каталонський референдум. Це втручання, за його словами, виявилося в поширенні через соціальні мережі фальшивих повідомлень і маніпулюванні громадською думкою задля дестабілізації. Серйозне звинувачення. І хоча міністр оборони Іспанії Марія Долорес де Коспедаль зазначила, що досі невідомо, чи стоїть за лаштунками втручання особисто президент РФ, це означає лише те, що іспанська сторона не має на руках відповідного документа з печаткою та підписом Путіна. Не має й, певна річ, не матиме. Але так само зрозуміло й те, що в авторитарній Росії такі операції не можуть здійснюватися без згоди, а то й доручення господаря Кремля.

В оприлюдненому напередодні засідання Ради міністрів ЄС інтерв'ю німецькій газеті «Гандесблатт» прем'єр-міністр Іспанії Маріано Рахой конкретизував: 50% фейкових профілів у соціальних мережах обслуговували з Росії, а 30% — із Венесуели. Ці самі цифри озвучив й Альфонсо Дастіс.

— На вашу думку, чому саме Іспанія стала сферою «турботи» Кремля?

— Можна назвати принаймні три вагомі причини. По-перше, іспанська влада послідовно бореться з осілою в цій країні після розпаду СРСР російською мафією. По-друге, Іспанія підтримує всі санкції, накладені на Росію за її дії в Україні та Сирії. І по-третє, Іспанія, як член НАТО, узяла на себе відповідні зобов'язання, і сьогодні її літаки патрулюють повітряний простір над Балтією.

Сергій Борщевський

— Знаю, що ви вільно володієте іспанською й постійно читаєте тамтешні газети. Яка їхня реакція на деструктивні впливи Москви?

— Огляд іспанських ЗМІ свідчить про те, що в цій країні чудово розуміють залаштункову роль Росії, яку газета «Ла Расон» метафорично окреслила в заголовку «Довга тінь Росії ширяє над референдумом у Каталонії». Не випадають з поля зору іспанських ЗМІ, а отже, і владних структур та громадськості, і відверті провокації, на кшталт заголовка в газеті «Взгляд»: «Кримська весна» переміщується на Піренеї». Дуже резонансним обіцяє стати журналістське розслідування інтернет-видання «Ель Конфіденсіаль» про фінансування Сбєрбанком Росії агенції у Вашингтоні, з якою влада Каталонії уклала угоду про інформаційно-іміджеву підтримку. Також найближчим часом має бути засідання комісії з державних таємниць іспанського парламенту, на якому представник уряду поділиться з депутатами наявною інформацією та відповість на питання.

Тим часом у США в розпалі розслідування про вплив Кремля на президентські вибори. Нещодавно заговорили про «внесок» Москви у результати голосування щодо «Брекситу» у Великій Британії. Очевидно: Росія зацікавлена в дестабілізації та розбраті в ЄС, бо якщо європейські країни виступатимуть одним фронтом, то їй не позаздриш. Погляньмо, як Кремль «грає» на православній темі в Сербії та Греції. Водночас він за давньою радянською традицією утримує деякі маргінальні партії в різних державах ЄС, дестабілізуючи їх зсередини. Так легше здійснювати традиційну для Росії протягом століть політику експансії.

— Нині в українських ЗМІ та соцмережах є тенденція порівнювати Україну з Іспанією, а Крим або Донбас із Каталонією. Чи коректно це?

— Такі речі дуже неточні. Узяти хоча б один принциповий момент. Крим був автономною областю в СРСР і став автономною республікою лише в складі України, до того ж автономією не національною, скажімо, кримськотатарською, а територіальною. І в цьому, на мою думку, помилка української влади. Бо немає такого народу «жителі Криму», так само як немає «народу Донбасу». Зрештою, і поняття «російськомовне населення» — то лише мем, штучне, маніпулятивне поняття російської пропаганди. Але такі речі мають вплив на необізнаних людей.

Тож порівнювати Каталонію з Донбасом або Кримом абсолютно некоректно. Адже в Каталонії живуть каталонці, так само як, приміром, у Баскській автономії тієї ж Іспанії — баски. Це національні утворення, з усіма наслідками, визначеними в міжнародному праві.

— Чи мають каталонці об'єктивні причини прагнути незалежності?

— За незалежність у Каталонії проголосувало менше як половина жителів. Бо голоси тих, котрі взагалі не голосували, не було враховано. І я впевнений, що далеко не всі розуміли, за що віддали свої голоси. Адже Каталонія автоматично «випаде» з ЄС, а ще і кордони, і паспорти, які не визнаватиме об'єднана Європа… Якби людям розтлумачили це, то підсумки були б іншими.

У цих умовах Росія розхитує човен. Однак вести мову про утиски нацменшин в Іспанії можна було б хіба що за генерала Франко. Сьогодні Іспанія — правова держава. Я дуже був би радий, якби в РФ нацменшини мали те, що мають каталонці. Тут вивіски, книжки, фільми, спектаклі каталонською мовою. Росія ж, а тепер РФ, придушувала й придушує все національне, що є всередині неї. Згадаймо лише ті дві чеченські війни, що на нашій пам'яті, — єльцинську й путінську. Кілька років тому конституційний суд Росії заборонив Татарстану перейти з кирилиці на латину, хоча вона значно ближча татарській мові. А скорочення суб'єктів федерації! Поєднали Комі-Пермʼяцький національний округ із Пермською областю й утворили Пермський край, знищивши національне утворення.

І найсвіжіший приклад. 19 листопада Центральна рада чуваських старійшин оприлюднила через Інтернет відкритого листа на ім'я Путіна в оборону рідної мови. Наведу лише один абзац: «Наполегливо стверджуємо й вимагаємо, що для обдарованих учнів старших класів необхідно відновити національні гуманітарні гімназії замість по-варварському закритих чуваських ліцеїв і гімназій. А з двох брутально розчавлених одночасно в університетах чуваських філологічних факультетів відкрити повноцінний Чуваський гуманітарний факультет». Коментарі, як мовиться, зайві. Утім реакцію російської влади на цей лист неважко спрогнозувати.

Треба ловити Кремль на подвійних стандартах і пояснювати це громадськості, зокрема й українській.

— Однією з головних причин цікавості Москви до Каталонії ви назвали ефективну боротьбу уряду Іспанії з російською мафією. Про що саме йдеться?

— Після розвалу Союзу залишилися кошти КПРС, які, зокрема, працювали на підтримку «братніх партій». Це «золото партії» почали виводити за кордон, також і в Іспанію, а в її межах — у Каталонію. Скуповували нерухомість, укладали кошти в спортивні клуби. І легалізували так звані брудні гроші. Тож утратити Каталонію для росіян — це те саме, що попрощатися зі своїми капіталами.

Своєю чергою Іспанія послідовно бореться з російською мафією. Останні епізоди оприлюднено наприкінці вересня. У місті Марбелья було затримано вісім «персонажів», згодом декого відпустили, декого залишили під вартою. Головний фігурант — такий собі пан Грінберг, громадянин Росії й водночас власник місцевого футбольного клубу. Добре поєднання. Хіба не так? Слід зазначити, що поліція арештовує й іспанських чиновників, які давали дозволи, сприяли... Загалом серйозні операції проти «інтернаціональної мафії» радянського штибу тут тривають уже понад 10 років. В Іспанії навіть вийшли в прокат документальні фільми про російську мафію. Існує ціла бібліотека на цю тему. Я читав книжку «Ла палабра де ВОР», тобто «Слово злодія», до того ж російське «вор» фігурує в назві як символ. Сподіваюся, в Україні такі книжки видадуть, в РФ зі зрозумілих причин вони ще довго не з'являться…

Ця ситуація демонструє одне: нам треба швидше позбуватися радянщини, узяти на озброєння гасло Хвильового «Геть від Москви!». Бо весь цей кримінал пов'язаний саме із нею.

Записав Руслан ТКАЧУК

ОКУПАНТИ СТВОРЮЮТЬ НА ДОНБАСІ ЗОНУ ЕКОЛОГІЧНОГО ЛИХА

УКРАЇНСЬКІ ЕКОЛОГИ Й ДЕЯКІ ВИСОКОПОСАДОВЦІ Б'ЮТЬ НА СПОЛОХ, ПОПЕРЕДЖАЮЧИ ПРО МАСШТАБНУ ЕКОЛОГІЧНУ КАТАСТРОФУ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ. ЗА ПРОГНОЗАМИ ЕКСПЕРТІВ, ЗАТОПЛЕННЯ ШАХТ МОЖЕ ПРИЗВЕСТИ ДО ТАКИХ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ, ЯКІ ПЕРЕВАЖАТИМУТЬ ЗБИТКИ, ЗАВДАНІ ІНФРАСТРУКТУРІ ЧЕРЕЗ БОЙОВІ ДІЇ

Ситуація з екологічною безпекою в східних регіонах України перебуває на межі катастрофи

Головна причина екологічної загрози полягає в тому, що окупанти, безжально знищуючи інфраструктуру Донбасу й вивозячи підприємства та обладнання в Росію, припинили відкачувати з донбаських шахт воду. Це в недалекому майбутньому загрожує затопленням окупованих територій. А якщо врахувати, що на Донбасі є безліч хімічних підприємств, то цілком імовірно, що на цих територіях буде небезпечно жити

Україна під час переговорів у Мінську регулярно порушує питання про необхідність створення експертної групи, яка змогла б моніторити стан потенційно небезпечних для людей і довкілля об'єктів, розташованих на тимчасово не підконтрольних уряду територіях. Але представники ОРДЛО не дають згоди на вивчення цих об'єктів. Про це розповів Міністр із питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України Вадим Черниш в інтерв'ю інформагенції Інтерфакс-Україна.

На окупованих Росією територіях Донбасу з кожним днем неоголошеної гібридної війни наростають явища екологічної катастрофи. Уже четвертий рік поспіль триває руйнування агресором економічного, соціального, природного довкілля. Донбас, який колись був індустріальним серцем Радянського Союзу, завжди вважали екологічно проблемним. Роками вибудовувалася складна промислово-екологічна інфраструктура, у якій кожен елемент виконував природозахисні функції. Окупаційна влада в гонитві за грошима в умовах зменшення фінансування з Росії безжально порізала на метал обладнання водовідведення багатьох шахт.

Шахтні води мають ознаки лужного розчину, тому, якщо їх не відкачувати з виробок, вони призводитимуть до стійкої корозії шахтного обладнання, залізної арматури підземних галерей. Особливістю багатьох шахт є те, що підземні виробки залягають близько до поверхні землі. Обрушення їх призведе до просідання ґрунту, руйнації фундаментів і споруд самої шахти, заводів, приватних садиб, будинків міст. Наступним негативним екологічним наслідком стало забруднення колодязної та джерельної вод.

За словами Юрія Гримчака, заступника Міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, найближчим часом окупований Донбас може спіткати екологічне лихо, оскільки 80% джерел питної води на неконтрольованій території втрачено. У тамтешніх шахтах, де водогонів немає, вода дедалі більше піднімається. Це призводить до того, що вода високої мінералізації може вийти на поверхню.

«Ми використовуємо всі засоби, контакти, також і міжнародні, які дають змогу діставати інформацію з неконтрольованих територій. Із 99-відсотковою ймовірністю можна сказати, що 80% джерел питної води на неконтрольованій території є втраченими у зв'язку з високою мінералізацією», — наголосив посадовець.

За його словами, Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України спільно з Міністерством екології та природних ресурсів створили спеціальну робочу групу, яка оцінює можливі ризики настання екологічного лиха.

«Що стосується контрольованої території, то сьогодні уряд надає додаткові кошти, щоб відкачувати воду з тих шахт, які є між контрольованою та неконтрольованою територією, аби запобігти затопленню шахт, котрі на нашій території працюють», — додав Гримчак.

Як бачимо, війна на Донбасі загрожує життю й здоров'ю людей не тільки через обстріли та міни, а й через екологічні проблеми внаслідок бойових дій. За прогнозами деяких експертів, уже незабаром забруднення довкілля може призвести до нової хвилі переселенців.

80% джерел питної води на неконтрольованій території є втраченими у зв'язку з високою мінералізацією

Унаслідок агресивних дій Кремля на окупованих територіях систему підтримання безпеки шахт, як діючих так і закинутих, було практично знищено. Основна небезпека — у неконтрольованому затопленні шахт підземними водами, що може призвести до просідання поверхні, яке супроводжуватиметься гідроударами. Коли обвал відбувається під землею, грунтові води шукають вихід після того, як їх притискає згори порода. Виникає підземний гідрологічний удар. Його можна уявити як такий собі землетрус локального рівня.

Крім того, затоплення шахт супроводжуватиметься тотальним забрудненням та отруєнням підземних вод басейнів Сіверського Дінця та малих річок Приазов'я, питної води й навколишнього природного середовища. За словами заступника Міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб Георгія Туки, крім підвищення рівня радіоактивності, на сьогодні вже є небезпечні відмінності і в рівнях мінералізації води Сіверського Дінця, узятої в різних місцях. «Мінералізація води Сіверського Дінця в тому місці, де він потрапляє на територію України, і в тому місці, де він виходить із території України, — різниться у вісім разів. Це призведе до неможливості використання цієї води».

Експерти кажуть, що вони аніскільки не перебільшують нинішні загрози можливої масштабної біди. Головна загроза — відсутність питної води, забруднення ґрунту й повітря. Люди змушені будуть покидати ці території.

Тож Кремль хоче не просто забрати нашу свободу, знищити Україну як державу, а й зробити нашу землю непридатною до життя. Після майже чотирьох років війни проти нашої країни ситуація з екологічною безпекою в східних регіонах України перебуває на межі катастрофи. За оцінками ряду вчених, в умовах окупації та бойових дій довоєнні екологічні проблеми можуть вийти за межі регіональних. До того ж треба звернути увагу на те, що, якщо на окупованих територіях Донбасу відбудеться техногенна екологічна катастрофа, є велика ймовірність того, що вона досягне й території Російської Федерації. Можна з великою вірогідністю передбачити, що винними в цьому буде «призначено» «київську хунту».

Рівень техногенної небезпеки Донбасу, частина якого опинилася якщо не в окупації, то в районі бойових дій, завжди було зумовлено наявністю на його території потенційно небезпечних об'єктів. Іще більшу загрозу становлять шахти — і вугільні, і й інші, де добували значну частину таблиці Менделєєва, зокрема ртуть. Цю проблему на окупованих територіях мало хто усвідомлює, але спеціалісти б'ють на сполох. Адже видобуток вугілля на Донбасі триває вже 200 років, а кількість прокопаних під землею тунелів і шурфів вимірюють тисячами. Така активна діяльність людини, на думку вчених, уже змінила геологічну структуру вугільного басейну, яка потребує постійного контролю й підтримки безпеки для уникнення масштабних техногенних катастроф.

Підготував Анатолій КРАВЕЦЬ

ДУМКА ЕКСПЕРТА

Еколог організації «Екологія — Право — Людина» Олексій Василюк:

— У зв'язку із затопленням шахт на Донбасі очікується велика біда. Затоплення шахт може призвести до таких негативних наслідків, які переважатимуть збитки, завдані інфраструктурі через бойові дії.

Річ у тім, що в індустріальній частині Донбасу на глибині до півтора кілометра є порожнини, які утворилися внаслідок видобутку вугілля. За роки такого видобутку, а це в деяких місцях тривало майже двісті років, рівень ґрунтових вод пішов аж на півтора кілометра під землю. До окупації Донбасу ці води зазвичай відкачували, сьогодні — ні.

До того ж води, які течуть на такій глибині, дуже різні. Здебільшого це артезіанські води, які ми звикли сприймати як кришталево чисті. Але на Донбасі вони в кращому разі солоні, у гіршому — взагалі токсичні й можуть містити радіаційні частки.

Варто додати, що за роки видобутку вугілля земна поверхня на Донбасі просіла. Та ще й вона стала сухішою, бо відкачували воду, утворювались порожнини, зверху нагромаджувалися терикони. А якщо уявити собі квадрат із Донецьком з одного боку і Стахановом з іншого, то стає очевидним, що всю цю територію покрито шахтними полями. Тобто фактично це території, під якими землю в межах цього квадрата зайнято порожнинами. Тому там відбулося просідання землі. І глибина просідання фактично дорівнює рівню ґрунтових вод. Коли шахти затоплять, то ця вода вийде на поверхню. І вся індустріальна територія Донбасу перетвориться на солоне отруйне болото. Крім того, отруйна вода на Донбасі все одно має кудись стікати. А впадатиме вона в Сіверський Донець і Дон. Люди, які не захотіли або не змогли стати переселенцями війни, змушені будуть стати екологічними переселенцями.

Росія не визнає факт існування ПВК «Вагнера» і завжди заперечує загибель найманців

КРЕМЛІВСЬКІ «СОЛДАТИ НЕВДАЧІ»

СТВОРЕНА КЕРІВНИЦТВОМ РОСІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ «БРУДНОЇ РОБОТИ» ПРИВАТНА ВІЙСЬКОВА КОМПАНІЯ «ВАГНЕРА», ЗА ЗАДУМОМ, МАЛА ЗАЛИШАТИСЯ В ТІНІ, АЛЕ, ЯК ЦЕ ТРАПЛЯЄТЬСЯ З УСІМА РОСІЙСЬКИМИ АВАНТЮРАМИ, ТАЄМНЕ СТАЛО ЯВНИМ

Коментарі офіційних осіб, повідомлення в засобах масової інформації, фотографії поховань, скорботні повідомлення родичів у соціальних мережах і співчуття від друзів, свідчення безпосередніх учасників, журналістські розслідування на підставі кількох тисяч «злитих» анкет — все це дозволило «засвітити» кремлівських найманців

Міноборони Росії офіційно визнало, що за час операції в Сирії загалом загинуло 39 російських військовослужбовців. Публікації різних незаангажованих ЗМІ, зокрема Reuters, згідно з якими тільки 2016 року Росія втратила в Сирії 36 осіб, а за сім місяців 2017-го — приблизно 40, офіційний представник Міноборони РФ генерал-майор Ігор Конашенков назвав знущанням, що викликає огиду. Здається, що він висловив і офіційне ставлення до «солдатів невдачі», яким «пощастило» стати інвалідами або загинути поза статистикою.

Правдива інформація про втрати у сирійській війні — болюче питання для Росії, де напередодні «непередбачуваних за своєю інтригою» президентських виборів наступного року державна преса зосередилася на висвітленні конфлікту в позитивному ракурсі. Кількість військових втрат у мирний час офіційно є державною таємницею, відтоді як за три місяці до початку російської кампанії в Сирії Путін засекретив їх спеціальним наказом. Тепер ніщо не завадить пропагандистам знімати фільми про великого завойовника з Росії.

Розбіжності з офіційними даними про загиблих і поранених можна пояснити тим, що Кремль відкрито не визнає, що пліч-о-пліч з так званою армією ОРДЛО в Україні й армією Асада в Сирії воюють «приватні» військові фахівці. Формально їхня присутність підпадає під кримінальну статтю про найманство.

Григорій Цуркану і Роман Заболотний — контрактники ПВК «Вагнера», які потрапили в полон до ІДІЛ. Достовірно відомо, що 2014 році Цуркану воював на боці незаконних збройних формувань на території Донецької та Луганської областей України. Доля цих бранців МО РФ не цікавила

Наразі МО Росії звело до мінімуму підтримку найманців ПВК «Вагнера»

У 2015–2016 роках, за словами учасників подій, які на правах анонімності надали інформацію незаангажованим ЗМІ, підготовка в Молькіно (тренувальна база у Краснодарському краї) тривала до двох місяців, боєприпаси на навчання «солдат невдачі» виділялися в необмеженій кількості, включаючи дорогі постріли до протитанкових ракетних комплексів. У Сирії на озброєння групи надходили танки Т-72, системи залпового вогню БМ-21 «Град», 122-мм гаубиці Д-30. У сирійському відрядженні одночасно перебувало 1,5 — 2 тисячі бійців. Бойові зарплати і премії виплачувалися вчасно, ордени роздавалися за спліском.

Але вже на початку 2017 року, за розповідями безпосередніх учасників, на автомат видавали як боєкомплект по чотири магазини і 120 патронів. Озброєння становили автомати АК-47 північнокорейського виробництва, отримані від сирійської сторони, і декілька кулеметів Калашникова. Декому дісталися ротні кулемети зразка 1946 року РП-46. У Радянській армії ця зброя у військах була замінена на ПК і РПК ще в 60-ті роки минулого століття. Замість танків Т-72 навесні 2016 року були отримані чотири або п'ять Т-62. Замість гаубиць Д-30 — близько дюжини гаубиць М-30 зразка 1938 року, давно знятих з озброєння ще в Радянській армії.

Кількість втрат серед «солдат невдачі», що в рази перевищують втрати минулого року, пояснюється не тільки браком озброєння і військової техніки, а й помітним зниженням якості особового складу, змінилася зарплатна політика компанії «Вагнера». Тепер 240 тисяч рублів на місяць отримує тільки боєць розвідувально-штурмової роти, задіяний у бойових операціях. Решта отримують близько 160 тисяч рублів, до того ж, на відміну від минулих років, трапляються затримки.

Додаткове джерело вербування приватної військової кампанії — населення тимчасово окупованої території Донбасу. До 2017 року громадян України (або так званих Донецької і Луганської народних республік) компанія «Вагнера» не наймала. Винятком був підрозділ «Карпати». Склад цієї групи планувалося використовувати для диверсій і глибокої розвідки в тилу українських військ, але, як кажуть, через недостатню підготовку контингенту ці плани не були реалізовані.

2017 року група була розгорнута в підрозділ «Весна» (за позивним командира), чисельність якого доведена до 100–150 вояків. Крім українців, до групи увійшли жителі козачих регіонів Росії і п'ятнадцять-двадцять уродженців Чечні.

Минулого року таких проблем у ПВК «Вагнера» не було. Зараз стало погано не тільки з постачанням: взаємодія з армійською авіацією і артилерією (яка 2016 року була звичайною справою) зведена майже до нуля, вертольоти російського угруповання не беруть участі в евакуації поранених «вагнерівців», що значно ускладнює їхню доставку до медичних закладів. Військова транспортна авіація більше не перевозить поранених цих «солдатів невдачі», тож їх доводиться вивозити мало не у вантажних відсіках чартерних рейсів сирійської авіакомпанії, яка літає у Ростов.

Можливо, конфлікт спричинений поганою конспірацією у діяльності цієї приватної військової кампанії. Якщо МО Росії було готове терпіти ПВК «Вагнера» на своїй території, забезпечувати її зброєю, технікою і підтримувати вогнем доти, поки це залишалося таємницею, то з часу появи в Інтернеті численних відомостей про «Вагнера» і його команду ситуація змінилася. Навряд чи військовому командуванню хочеться нести відповідальність за дії найманців, що не дотримуються ніяких формальних законів і діють за межами міжнародного права.

Звісно, формулювання «міжнародне право і Росія» вже викликає тільки сумну усмішку світової спільноти. Радше причина більш прозаїчна — брак грошей. Хоча, звісно, ще є чимало охочих випробувати долю і правдивість обіцянок «Вагнера» про якісь там гарантії і зарплатню.

Дмитро ЗАВТОНОВ

ВИБІРКОВА ДІЯ ЗАКОНУ В РОСІЇ

За офіційною інформацією Служби безпеки України, на Донбасі найманці російської приватної військової компанії «Вагнера» брали участь у знищенні українського військового літака Іл-76 над Луганськом, штурмах луганського аеропорту та міста Дебальцеве 2014 році. 36 з них загинуло. Встановлено причетність 1587 осіб — членів ПВК «Вагнера», серед них приблизно 40 осіб — громадяни України. Загальна кількість найманців — близько 5 тисяч осіб.

Стаття Кримінального кодексу Росії № 359 «Найманство» передбачає, що вербування, навчання, фінансування або інше матеріальне забезпечення найманця, як і його використання у збройному конфлікті або військових діях, караються позбавленням волі.

Та, як відомо, в Росії закони працюють вибірково. Коли це вигідно державі — їх не застосовують. Доведено причетність чималої кількості громадян Росії до найманства, але жодної справи не відкрито. В Росії не можуть покарати навіть дітовбивцю, який 2014 року на Донбасі застрелив Степана Чубенка. І це при тому, що його визнали винним навіть у «ДНР».

Громадяни України беруть участь у сирійській війні не тільки як найманці приватної військової компанії. Так, у Сирії загинув колишній український офіцер Володимир Жук, який після анексії Криму перейшов служити в збройні сили Росії і став командиром 102-го загону спеціального призначення ВМФ РФ.

Зрадивши Україну, він поїхав вбивати громадян іншої країни, які нічим перед ним не завинили. Адже неодноразово були наведені факти того, що більшість російських ударів спрямована не на «Ісламську державу», а на опозицію. Внаслідок таких ударів цивільне населення Сирії гинуло сотнями, знищувалася цивільна інфраструктура.

Потрібно розуміти, що кримінальна відповідальність таких громадян України, як Жук, буде ще більшою — як «солдата невдачі» та зрадника, який намагався вислужитися перед своїм начальством.

«ТАК, ПІДТВЕРДЖУЮ АКТ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ»

1 ГРУДНЯ 1991 РОКУ ВІДБУВСЯ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ РЕФЕРЕНДУМ, НА ЯКОМУ ГРОМАДЯНИ АБСОЛЮТНОЮ БІЛЬШІСТЮ ГОЛОСІВ ВИСЛОВИЛИСЯ ЗА ПОБУДОВУ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

24 серпня 1991 року Верховна Рада ухвалила Акт проголошення незалежності України та постановила провести 1 грудня референдум, на якому громадяни мали підтвердити чи відхилити рішення парламентаріїв. До бюлетенів було внесено запитання: «Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення незалежності України?»

Протягом трьох місяців, що передували всенародному опитуванню, запеклої боротьби між прихильниками суверенної України та її противниками не спостерігалося. Утім було виконано великий обсяг робіт задля цивілізованого волевиявлення мільйонів українців. Зважаючи на результати референдуму щодо збереження СРСР, проведеного в березні того ж року, коли більшість громадян висловилися за його існування, ніхто не брався спрогнозувати результати волевиявлення щодо незалежності. Приміром, Геннадій Удовенко, який на той час був представником України в ООН, згадував, що «тоді навіть найоптимістичніші оптимісти не думали про те, що така величезна кількість людей проголосують «за». Але це сталося! Зважаючи на волевиявлення народу, вже 5 грудня 1991 року Верховна Рада ухвалила звернення «До парламентаріїв і народів світу», в якому наголошувалося, що «договір 1922 року про утворення СРСР Україна вважає стосовно себе недійсним і недіючим».

Найбільше скептиків щодо підсумків українського народного волевиявлення було, звісно, в Росії — стверджую це, бо на той час проживав у цій країні й знав тодішні настрої росіян. Найбільше не вірили, що українці таки оберуть незалежність, представники «нової» російської демократичної влади. Навіть Борис Єльцин — президент Росії.

— Покійна Галина Старовойтова, його радниця, розповідала мені, що вона зустрічалася з Єльциним за кілька тижнів до українського референдуму, — розповів письменник Юрій Щербак. — І вона запитала президента, як він буде ставитися до рішення українців, коли вони проголосують за незалежність, про подальші дії його як керівника. І Єльцин їй відповів, що нічого такого не відбудеться, бо розмовляв з Горбачовим, і той сказав, що українці не можуть проголосувати за відрив від Росії. Єльцин думав так само. Старовойтова була приголомшена і заперечила: «Борисе Миколайовичу, ви помиляєтесь!..» Тоді Єльцин вперше, за її словами, замислився над тим, що виникне зовсім інша ситуація, якщо Україна не залишиться в СРСР.

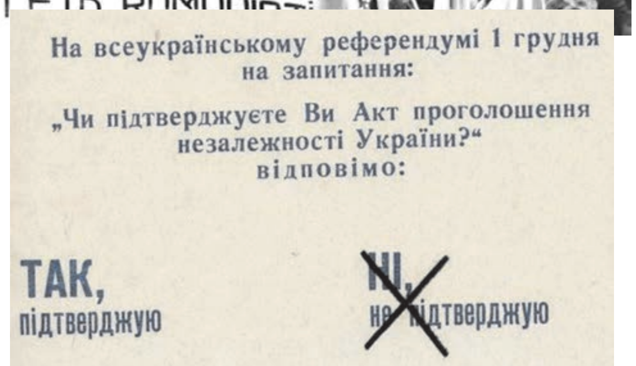
У нашої незалежності було чимало противників. І не лише серед високопоставлених московських партфункціонерів СРСР. Завітавши влітку 1991 року до Києва, тодішній президент США Джордж Буш-старший переконував українців з трибуни Верховної Ради не виходити зі складу СРСР, а прем'єр-міністр Великої Британії Маргарет Тетчер заявила, що незалежність України для неї — те саме, що відокремлення канадської провінції Квебек від усієї держави.

Утім навіть після 24 серпня 1991 року, коли було ухвалено Акт проголошення незалежності, окремі західні лідери продовжували підтримувати Горбачова у його спробах реанімувати СРСР! Про це свідчать опубліковані в середині 90-х записи розмов Михайла Горбачова з керівниками Іспанії, Німеччини, Франції. Вони погоджувалися з Михайлом Сергійовичем у тому, що «Союз має бути збережений, а Україна — залишитись у його складі».

— Примусити їх змінити позицію несприйняття України як незалежної держави міг лише демократично здійснений вибір українського народу на користь державної незалежності своєї країни під час референдуму, — згадує Володимир Василенко, колишній працівник МЗС України.

Цивілізоване волевиявлення мільйонів українців на користь державної незалежності

На всеукраїнському референдумі 1 грудня на запитання:

„Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення незалежності України?"

відповімо:

ТАК, підтверджую

~~НІ, не підтверджую~~

Бюлетень Всеукраїнського референдуму

А вже наступного дня, 2 грудня 1991 року, глави МЗС західноєвропейських країн ухвалили «Заяву про Україну». У цьому документі, зокрема, було сказано: «Європейське співтовариство та його держави-члени беруть до уваги проведення референдуму в Україні, під час якого чітка більшість висловилася на користь незалежності. Вони вітають демократичний спосіб, у який український народ заявив про своє бажання того, щоб його республіка досягла повного суверенітету».

Результати Всеукраїнського референдуму підтвердили прагнення багатьох поколінь українців мати власний дім і бути господарями в ньому, прагнення будувати рівноправні стосунки з росіянами, а не вважатися їхніми молодшими братами. І цього прагнення, як показали подальші події, Кремль нам не пробачив…

А Буш-старший 30 листопада — напередодні волевиявлення українців — зателефонував Михайлові Горбачову і сказав: «США будуть вимушені визнати Україну, позаяк є всі ознаки, що завтра переважна більшість проголосує на підтримку незалежності...»

У голосуванні взяли участь 31 мільйон 891 тисяча 742 громадянина, тобто 84,2% від загальної кількості внесених до списків. Із них 28 мільйонів 804 тисячі осіб на запитання в бюлетені відповіли «Так, підтверджую».

Незалежність нашої країни було визнано всіма колишніми радянськими республіками і світовим співтовариством. Так, уже 2 грудня 1991 року Україну як суверенну державу визнали Польща та Канада, 4 грудня — Литва і Латвія, 5-го — відразу п'ять країн: Аргентина, Болгарія, Болівія, Росія і Хорватія. 1992 року цей список поповнили ще понад 100 держав світу.

Незалежність в усіх 15 республіках, що становили Радянський Союз, окрім прибалтійських, було проголошено їхніми республіканськими парламентами. В Україні ж відбувся ще й референдум з цього питання. І якщо рішення Верховної Ради могла скасувати така ж Верховна Рада наступного скликання, то результати референдуму ніхто скасувати не міг. Окрім цього, референдум дозволив Україні досить швидко затвердитися на міжнародній арені як незалежній державі. До того ж, відчуваючи всенародну підтримку, Леонід Кравчук підписав з керівниками Росії і Білорусі Угоду про створення Співдружності Незалежних Держав — документ, який остаточно заперечив існування Радянського Союзу.

Відтоді минуло 26 років. Але результати референдуму 1991 року, схоже, і досі не дають спокою керівництву Росії. Наприклад, Путін, відповідаючи якось на запитання французького журналіста, чому він не поважає вибір українського народу, який виявив бажання жити в незалежній державі, сказав: «Ніхто не цікавився думкою українців… результати цього так званого опитування «намалювали» такими, якими їх хотіла бачити тодішня українська влада».

До таких «одкровень» господаря Кремля щодо України нам не звикати. Тому не полемізуватимемо з ним. А скажемо лише, що результати Всеукраїнського референдуму підтвердили прагнення багатьох поколінь українців мати власний дім і бути господарями в ньому, прагнення будувати рівноправні стосунки з росіянами, а не вважатися їхніми молодшими братами. І цього прагнення, як показали подальші події, Кремль нам не пробачив…

Сергій ЗЯТЬЄВ

Володимир Лозинський

«ЦСКА ЗДАТНИЙ БУВ БОРОТИСЯ ЗА МЕДАЛІ НАЦІОНАЛЬНОГО ЧЕМПІОНАТУ»

ВВАЖАЄ ГОЛОВНИЙ ТРЕНЕР КОЛИШНЬОЇ АРМІЙСЬКОЇ КОМАНДИ ВОЛОДИМИР ЛОЗИНСЬКИЙ — ТРИРАЗОВИЙ ЧЕМПІОН СРСР ТА ДВОРАЗОВИЙ ВОЛОДАР КУБКУ В СКЛАДІ КИЇВСЬКОГО «ДИНАМО»

Ми продовжуємо тему недалекого минулого армійського футболу, який був представлений у новітній історії українського спорту в першій та вищій лігах національного чемпіонату. Робимо це не лише для того, аби згадати приємні сторінки в біографії київського ЦСКА, а й з надією, що відродження колись популярного армійського клубу обов'язково відбудеться. Допомагав кореспонденту газети поворушити минуле нинішній тренер національної ветеранської збірної країни Володимир Лозинський, який з усіх тренерів ЦСКА пропрацював з командою найдовше — 10 років

Замінивши 1977 року на правому фланзі оборони легендарного захисника біло-синіх Володимира Трошкіна, Володимир Лозинський віддав київському «Динамо» 10 повних років. Він надійно тримав правий край і провів без замін понад 220 матчів, з яких 45 поспіль кияни не мали поразок. Тож не випадково Лозинський свого часу був нагороджений спеціальним призом — «Незамінний».

Як тренер він в 1992 року вивів у вищу лігу кременчуцький «Кремінь», але чомусь не сподобався керівництву клубу і залишив команду. Натомість отримав пропозицію від ЦСК ЗСУ — таку назву спочатку мав армійський клуб.

— На той час команда вилетіла з другої ліги і практично була на межі зникнення, — пригадує Володимир Федорович. — Переді мною було поставлено завдання не лише повернути її до другої ліги, але й потрапити до першої. Колектив по суті створювали з нуля, здібних гравців збирали по військових частинах, чиї аматорські команди брали участь в обласних змаганнях. Кілька хлопців прийшли з команди авіаторів Гайсина та з калинівської «Мортири». Пам'ятаю, як вишикував вперше всю команду, глянув на їхнє старезне вбрання, червоно-сині кеди, і мене охопив жах. Дякувати начальнику команди Віктору Додонову, який знайшов спонсора, за допомогою якого ми вирішили багато проблем.

У сезоні 1994–95 років на базі бориспільського «Борисфену» за участю Міністерства оборони та кількох комерційних структур було створено команду «ЦСКА-Борисфен» із тренером Володимиром Безсоновим, яка, перемігши в першій лізі, почала виступати у вищій. А команда Лозинського отримала назву ЦСКА і виборола право змагатися в першій лізі.

— Хочу відзначити неабияку зацікавленість керівництва Міністерства оборони у відродженні армійського клубу, — продовжує Володимир Лозинський. — Насамперед генерал-полковника Івана Біжана, який всіляко допомагав команді. За його сприяння на деякі виїзні матчі нам навіть виділяли літаки військово-транспортної авіації. А заступник оргмобуправління генерал Остап Сапса вирішував всі наші проблеми із комплектуванням. Команду поповнювали як молоді гравці, вік яких підходив для служби в армії, так і досвідчені, які в нашій команді мали можливість продовжити футбольне життя.

«Коли я вишикував вперше всю команду та глянув на їхнє старезне вбрання і червоно-сині кеди, мене охопив жах»

В армійському клубі розпочинали свою кар'єру Тарас Михалик, Руслан Костишин, Сергій Мізін, Сергій Закарлюка, Микола Волосянко, Віталій Рева, Сергій Дірявка, Едуард Цихмейструк, один сезон провів Андрій Гусін. Футболку ЦСКА одягали й Юрій Калитвинцев, Олександр Шовковський, Тимерлан Гусейнов, Сергій Беженар, Олег Кузнецов та багато інших відомих футболістів. Команду вищої ліги очолювали свого часу Михайло Фоменко, Сергій Морозов, Бернд Штанге, Юрій Максимов.

— Звичайно, на матчі команди «ЦСКА-Борисфен» ходило більше вболівальників, тому що у вищій лізі й клас гри вищий, — розповідає Володимир Лозинський. — Але й ми в першій лізі мали свого шанувальника. Аншлагів не збирали, але на кожному матчі нас підтримувало близько тисячі надійних вболівальників, які збиралися на колись затишному стадіоні ЦСК ЗСУ.

Перед початком сезону 1996–1997 років у клубі «ЦСКА-Борисфен» стався конфлікт через невиплату гравцям зарплати. Співвласники клубу з Борисполя залишили колектив, пішло чимало гравців, після чого команда почала називатися ЦСКА, а команда першої ліги — ЦСКА-2.

— Дуже добре пам'ятаю той випадок, — ділиться спогадами Володимир Федорович. — Головній команді належало відкривати сезон матчем із київським «Динамо», а їм бракувало гравців. Залатати «діри» у складі мала моя команда з першої ліги. Хлопців на матч, який відбувся на «Олімпійському» стадіоні, я збирав у телефонному режимі. І вони ледь не створили сенсацію, мінімально поступившись грандам — 0:1. Президент команди Михайло Грінь-пон забіг у роздягальню, подякував кожному і вручив преміальні.

Того ж сезону клуб отримав новий логотип та корпоративний стиль команди, в якому переважали червоно-чорні кольори. Емблема містила стилізоване зображення зірки. Одночасно читалася й літера «А» — армія. Цей логотип 1997 року отримав срібну нагороду міжнародного конкурсу «Золотий ПРОфіль-97».

Зі зміною керівництва оборонного відомства змінювалося й ставлення до команди. Одні керманичі хотіли її бачити суто армійською, інші — шукали партнерів на її утримання. Так, у грудні 2001 року Міністерство оборони та київська міська адміністрація вирішили створити спільну команду «Арсенал», яку сформували з футболістів першого клубу, друга команда знову повернула собі назву ЦСКА. Чимало фахівців вважають, що створення «Арсеналу» на догоду тодішньому міському голові Олександру Омельченку та для «покращення його іміджу» було помилковим і остаточно поставило крапку на участі армійських команд у чемпіонатах України. В жовтні 2013 року команда, в якій не залишилося нічого армійського, припинила існування. Ще раніше, 2009 року, з чемпіонату другої ліги знявся й ЦСКА.

— Переконаний, що не лише фінансові проблеми стали на заваді участі армійських футболістів у змаганнях на першість країни, — сказав, завершуючи нашу бесіду, Володимир Лозинський. — Просто в тодішнього керівництва Міністерства оборони не було зацікавленості мати команду майстрів футболу. Програли не лише футболісти, які створювали славу армійському спорту, а й численні вболівальники, які роками палко підтримували команду навіть під час її невдалих виступів.

Вірні армійському клубу вболівальники створили громадську організацію «ЦСКА Україна» і плекають надію, що колись вони зможуть знову зібратися вже на оновленому стадіоні ЦСК ЗСУ, щоб підтримати улюблену команду.

УКРАЇНА — НІМЕЧЧИНА 6:0

Рахунок футбольного матчу, винесений у заголовок, це не плід фантазії автора чи неймовірний прогноз на майбутнє. Саме з таким рахунком на засніженому стадіоні ЦСК ЗСУ збірна Збройних Сил України перемогла збірну Бундесверу 14 березня 1995 року під час відбірного турніру чемпіонату світу з футболу під егідою Міжнародної ради військового спорту (СІЗМ).

Наша збірна під керівництвом Володимира Лозинського, сформована переважно з футболістів-військовослужбовців другої команди, з перших хвилин напосідала на ворота німців. Надихала українців й активна підтримка численних вболівальників, які майже повністю заповнили стадіон.

— Мотивація в наших хлопців була просто шалена, — пригадує тренер-селекціонер армійців Юрій Машковський. — Сміливо атакуючи суперника на кожному клаптику поля, вони буквально зім'яли німецьку оборону.

Перший гол у ворота голкіпера гостей Міхаеля Йосвіга на 20-й хвилині забив Руслан Соболевський, подвоїв рахунок ще в першому таймі Олег Пестряков. У другій половині гри знову відзначився Пестряков, а добивали німців точними ударами Микола Закотюк, Микола Ковальчук і Роман Максимюк. Нинішнім вболівальникам, можливо, ці прізвища ні про що не говорять. А тоді прихильники футболу щедро плескали своїм улюбленцям, які додали в історію армійського футболу яскраву сторінку.

Не скупився після гри на похвалу на адресу українських армійців і керівник німецької спортивної делегації Лайнер Вальчик.

Фрагмент матчу збірних ЗС України та Бундесферу 1995 року

— Ми були вражені потужною грою збірної української армії, — говорив тоді Вальчик. — Відтепер знатимемо, що в Україні блискуче грає не лише київське «Динамо».

Гіркоту нищівної поразки, яку завдали німцям українські армійці, зменшила спільна дружня вечеря, під час якої гості продовжували говорити компліменти на адресу переможців.

— Дуже шкодував, що не зміг взяти участі в тому історичному матчі, — сказав кореспонденту газети колишній гравець київського «ЦСКА-Борисфен» і збірної країни Едуард Цихмейструк. — Навесні того року я готувався до нового сезону в складі першої команди. Про результат 6:0 на користь нашої збірної ми дізналися на тренувальному зборі й відверто пораділи за нашу команду.

На превеликий жаль, той, без перебільшення, яскравий спалах гри збірної Збройних Сил України на міжнародному рівні залишився, як кажуть, в єдиному екземплярі. Футбол чомусь втратив привабливість в адміністративних армійських спортивних колах і залишився лише в приємних спогадах та архівних документах.

Олександр ТЕРЕВЕРКО

«КОЛИ ДИВИШСЯ В ОЧІ БІЙЦЯМ, ЯКІ НЕ БОЯТЬСЯ Й ЗАХИЩАЮТЬ НАС ІЗ ВАМИ, ПОЧИНАЄШ ПИШАТИСЯ, ЩО В УКРАЇНІ Є ТАКІ СИЛЬНІ ЧОЛОВІКИ»

Сьогоднішній гість «Народної армії» — володарка унікального голосу — контральто, який неможливо сплутати з голосом будь-якого іншого виконавця, людина, яка не боїться відверто висловлювати свої думки, справжня патріотка нашої країни, співачка, авторка музики й слів багатьох пісень, волонтерка, заслужена артистка України Анастасія Приходько

— Анастасіє, ви були однією з перших, хто поїхав виступати в район АТО. Навіть будучи при надії, не скасовували свої концерти на Сході України. Що спонукає вас це робити?

— Я хочу жити на цій землі, тому що її люблю й розумію, що хоч би куди поїхала звідси, завжди буду там чужою й нікому не потрібною. У мене ніколи не буде моїх спогадів, мого дитинства та мого життя. Тут поховано моїх предків, тут я виросла, і тут є мої друзі. Не хочу цього втрачати. Для мене це дуже важливо.

— Як вам удається поєднувати виступи в небезпечних місцях із материнством, адже дома на вас чекають донечка Нана й зовсім маленький синочок Гордій?

— Розумієте, напевно, коли робиш добру справу, то Господь Бог допомагає. Я ж не роблю нічого поганого, а просто їжджу до хлопців і підтримую їх чим можу, спілкуюся з ними, і Бог мені в цьому допомагає. За роки війни в районі АТО відіграла майже 200 концертів. Як бачите, жива й здорова.

— Як військові сприймають ваші виступи?

— Військовим дуже подобається. Ми з ними вже вивчили безліч пісень. Особливо вони хочуть чути пісні про маму, пісню-реквієм «Герої не вмирають». А після виступів вони завжди роблять мені подарунки: знімають із себе шарфи, шеврони тощо.

«Пам'ятаю, під час виступу в місті Попасній нам сказали, що у ворога було помічено «Гради», отже, є ймовірність, що місто буде обстріляно. Проте концерт відбувся»

— Чи буває страшно під час виступів в АТО, адже, незважаючи на сміливість, активну громадянську позицію, ви залишаєтеся тендітною жінкою?

— Ні, не буває. Різні були випадки. Пам'ятаю, під час виступу в місті Попасній нам сказали, що у ворога було помічено «Гради», отже, є ймовірність, що місто буде обстріляно. Проте концерт усе-таки відбувся, хоч його й довелося скоротити.

— Як змінили особисто вас події на Сході України?

— Я раніше думала, що вмію співчувати, розуміти чужий біль і людей. До тих поїздок так думала, але, побувавши там, відчула все по-іншому. У мене змінився світогляд, ставлення до людей і життя. Бо, коли ти дивишся в очі бійцям, які не бояться й захищають нас із вами, починаєш пишатися, що в Україні є такі сильні чоловіки.

— У рамках проекту «Пісні війни» ви разом із військовим медиком Дар'єю Зубенко записали нову композицію «Дівчата». Розкажіть про це.

— Спочатку мені дали послухати «демку», я її вивчила й приїхала у Львів, де ми й записали цю композицію. Я сильно хвилювалася, тому що це дуже відповідально стояти поруч із такою людиною, адже Дар'я Зубенко — парамедик-доброволець. Для мене є великою честю заспівати з такою людиною. Я їй казала, що хвилююсь набагато більше, аніж вона.

Анастасія Приходько

— Якою, на вашу думку, є роль жінки на війні?

— Я бачила на війні дуже багато жінок. Жінка — це завжди тепло, це завжди асоціації з материнством, спогади про рідну домівку, де на них чекають мами, кохані, сестри. Тим паче, хлопці кажуть, що якби в них не було дівчат, то дуже б сумували. Жінки завжди щось приготують, поспілкуються, допоможуть. Жінка — це завжди добре.

— Коли слухаєш пісню «Герої не вмирають» у вашому виконанні, то в очах стоять сльози. Розкажіть про історію її створення.

— Є такий автор — Дмитро Шавров. Він подарував мені текст цієї пісні й сказав: «Якщо тобі сподобається текст, я напишу до нього музику». Слова мені дуже сподобалися. Потім Дмитро надіслав музику, ми зробили аранжування, я її представила. Через деякий час на концерті зустріла Микиту Рубченка, який запропонував мені записати пісню «Герої не вмирають» у своїй обробці. Так виникла зовсім нова пісня, на яку в подальшому ми зняли відео.

— Нещодавно вам присвоєно почесне звання заслуженої артистки України. Які ваші відчуття та враження?

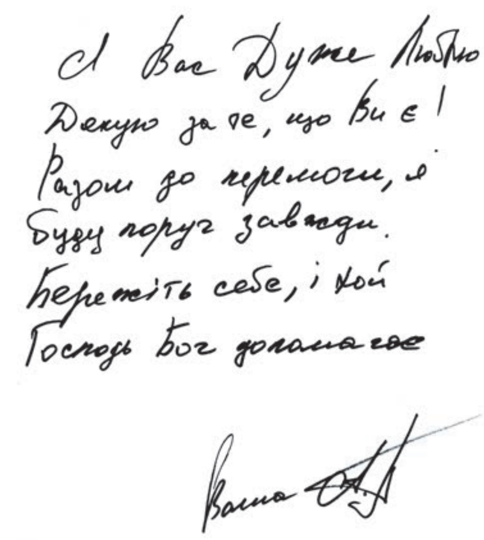
— Я насправді дуже пишаюся цим, тому що це наша спільна з українським народом нагорода. Саме люди допомагали стати мені такою, якою я є зараз. Дуже вдячна всім за підтримку, за ту довіру, яку мені дають, тому що звання заслуженої артистки України отримала лише завдяки підтримці людей.

— Анастасіє, відомо, що ви багато займаєтеся волонтерством. Скільки грошей вам удалося зібрати для бійців?

— За роки війни для військових удалося зібрати близько 60 тисяч доларів. Я збирала гроші на концертах в Італії, Іспанії, Америці та на благодійних концертах в Україні.

— У своєму новому кліпі «Крила» ви здійснили серйозний експеримент: поголилися наголо. Як ви на це наважилися?

— У 15 років я зробила велику помилку — пофарбувала своє волосся в чорний колір. Вийти з чорного кольору неможливо. Тому вирішила, що мені треба це кардинально змінити, і сказала: «Голіть». Я поголила голову і, дякувати Богу, тепер ходжу зі своїм волоссям (відростає вже мій природний колір).

— Ваш новий кліп уже має багато шанувальників. Яка його головна ідея?

— Головна ідея — це те, що ніколи в житті не можна здаватися. Хоч би що відбувалось у твоєму житті, хоч би які випробування підготувала доля, потрібно завжди підніматися й іти далі, не пасувати перед труднощами, натовпом, а відстоювати свою гідність і честь.

— Як ставитеся до українських зірок, які виступають у Росії, незважаючи на те, що в рідній країні четвертий рік поспіль іде війна?

— Багато честі взагалі про них говорити. Забудьмо про них. Чим більше ми про них говоримо, тим більше вони здобуватимуть популярність і, звісно ж, удаватимуть із себе жертву, а потім приїдуть у Крим і казатимуть: «Бендерівці нас ображають». А якщо ми про них не будемо згадувати, то про них усі забудуть.

— Чи хотіли б ви, щоб ваші діти присвятили життя мистецтву?

— Ні, я цього не хочу. Свого часу мати не пустила мене в університет імені Карпенка-Карого, бо не хотіла, щоб я стала акторкою, хоч і вона сама, і моя бабуся все життя присвятили театру. Тоді я дуже образилася на неї, але згодом зрозуміла, що батьки завжди прагнуть кращої долі для своїх дітей. Я не хочу, щоб мої діти йшли в шоубізнес.

— Анастасіє, розкажіть про своє хобі.

— Я люблю готувати, це мене заспокоює. Мені дуже подобаються кулінарні експерименти, маю вдома багато спецій. І от коли в мене поганий настрій, їду на кухню й щось готую. Улюбленою стравою є фарширована риба, але її складно готувати.

— Чи плануєте брати участь у відборі на «Євробачення» від України?

— Ні. Для мене це вже пройдений етап. Три роки намагалася від своєї держави поїхати… Думаю, що три рази вже достатньо.

— Ваші побажання читачам «Народної армії».

— Наснаги нам усім, терпіння, любові, щоб янгол-охоронець усіх оберігав своїми крилами. Я хочу, щоб Господь Бог допомагав вам усім. Хочу, щоб ми всі були як одна велика сім'я, дбали одне про одного й забули вислів «Моя хата скраю, я нічого не знаю» хоча б на той період, поки в країні війна. Гуртуймося та будьмо поруч одне з одним. Ми матимемо силу тільки тоді, коли будемо разом. Разом до перемоги, і я знаю стовідсотково, що ми вже на один день ближче до перемоги.

Бесіду вела Олена КРУГЛЄНЯ

На виконання Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2015 року за № 202/26647 (далі — Наказ), **Міністерство оборони України інформує про результати проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності** у випадках відчуження окремо визначеного військового майна, **що відбувся 17 листопада 2017 року за адресою:** 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Головне управління майна та ресурсів, каб. 332 (інформація про проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності була розміщена на офіційному веб-сайті Міністерства оборони України 26 жовтня 2017 року та опублікована у друкованому виданні «Народна армія» номер #44(5524) від 02 листопада 2017 року).

За результатами наданих конкурсних пропозицій та відповідно до критеріїв, визначених Наказом, рішенням комісії переможцем оголошено наступного суб'єкта оціночної діяльності:

за лотом 1 переможець — Товариство з обмеженою відповідальністю «Бізнес-Орієнтир».

На виконання статті 7 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2000 року № 1919 «Про порядок відчуження та реалізації військового майна Збройних Сил» (зі змінами) та наказу Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2015 року за № 202/26647 «Про затвердження Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна» (далі — Наказ), **Міністерство оборони України інформує про проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності** у випадках відчуження рухомого (списаного) військового майна.

Конкурс відбудеться 14 грудня 2017 року о 10:00 за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Головне управління майна та ресурсів каб. 332.

Об'єкти оцінки. лот (додаток 1).

Кінцевий термін подання документів: 13 грудня 2017 року до 10:00.

Для участі в конкурсному відборі суб'єкти оціночної діяльності подають: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 2); копії установчих документів учасника конкурсу (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція суб'єкта оціночної діяльності подається в запечатаному конверті на кожний лот окремо та формується відповідно до критеріїв, визначених у додатку 2 до Наказу.

Документи слід подати на реєстрацію до комісії, на ім'я голови конкурсної комісії в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та обов'язково зазначити дату проведення конкурсу. Копії документів, що подаються, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії.

Звертаємо увагу, що всі копії документів обов'язково завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії.

Умови конкурсу визначені Положенням про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна, затвердженим наказом Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29.

Визначення переможця проводиться комісією за критеріями з визначення кращої конкурсної пропозиції з оцінки військового майна (додаток 2 до Наказу).

Результати конкурсного відбору оголошується в тому ж порядку, в якому його було оголошено.

З переможцем конкурсного відбору укладається договір на проведення незалежної оцінки рухомого (списаного) військового майна протягом п'яти робочих днів з моменту визначення результату конкурсу.

Конкурсна комісія знаходиться за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Головне управління майна та ресурсів.

Телефон для довідок: (044) 454-73-90, 454-73-82.

Додаток 1

ЛОТ № 1

Перелік
рухомого (списаного) військового майна, яке планується для реалізації (на внутрішньому ринку) та підлягає незалежній оцінці

№ № пп	Сторінка/позиція переліку списаного військового майна Збройних Сил України, яке може бути відчужено № 12607/з від 22.07.2017	Сторінка переліку рухомого військового майна Збройних Сил України, яке може бути відчужено № 1241-р від 25.11.2015	Найменування військового майна	Одиниця виміру	Кількість	Рік виготовлення	Строк використання (зберігання), років/термін використання (зберігання)	Категорія якісного (технічного) стану, ступінь придатності	Опосередкована/залишкова (балансова) вартість, тис. гривень		Місцезнаходження
									одиниці	разом	
1.		13	Діжа підкатна	штук	12	1967	50	IV	0,0987	1,1844	в/ч А2365 смт Вакуленчук
2.		17	Бак оцинкований 300 л	штук	2	1972	45	II	0,652	1,304	в/ч А2365 смт Вакуленчук
3.	5/9		Кузов ПАК-200	комплект	2	1987-1991	26-30	V списане	8,673	17,346	в/ч А2365 смт Вакуленчук

Додаток 2
Голові комісії з відбору суб'єктів оціночної діяльності______________________

Реєстраційний № _______
«___» _________ 20___ р.
(дата реєстрації заяви)

ЗАЯВА
про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності

Заявник____
(найменування заявника або прізвище, ім'я, по батькові (для фізичної особи))

Керівник____
(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Ідентифікаційний код заявника за ЄДРПОУ, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті)______________________________

Місцезнаходження (місце проживання) ______________________________

_____________ (телефон) _____________ (телефакс) _____________ (телекс) ____________________ (адреса електронної пошти в мережі Інтернет)

Просимо дозволити взяти участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності на право проведення незалежної оцінки окремо визначеного військового майна.

«___»__________ 20___ р.
(дата заповнення заяви)

____
(підпис керівника) М.П.

Макарівська квартирно-експлуатаційна частина району інформує про результати конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки об'єктів державної власності, що відбувся 17.11.2017

Нерухоме військове майно — частина адміністративної будівлі КЕЧ № 26 військового містечка № 6 площею 68,3 кв. м, за адресою: Житомирська обл., Радомишльський район, смт Городок, вул. Поштова, 23. Конкурсною комісією прийнято рішення про укладення договору з учасником конкурсу — ПП «Бюро незалежних оцінок».

***

Оголошується конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності нерухомого військового майна, яке знаходиться на балансі і обліковується в КЕВ м. Харків:

№ п/п	Найменування об'єкта оцінки, площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Орієнтовна дата оцінки	Мета проведення оцінки
1	Нежитлові приміщення будівлі №224 нерухомого військового майна загальною площею 70,95 кв.м за адресою: м. Чугуїв, вул. Горішного, 142, в/м № 1 (Башкирівка), що перебуває на балансі КЕВ м. Харків, 07923280, тел. (057) 700-44-63	На поточну дату	Визначення вартості об'єкта з метою продовження терміну дії договору оренди

Відповідно до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015р. № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015р. за № 699/27144, по кожному об'єкту оцінки окремо претенденти на участь у конкурсах подають до КЕВ м. Харків конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація повинна надійти до комісії не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копії сертифіката суб'єкта про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція претендента подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також терміну виконання робіт, якщо він не визначений в інформації про проведення конкурсу; умови розрахунків (відстрочки платежів).

У випадку, якщо два або більше учасників конкурсу отримають однакову кількість балів, комісія для визначення переможця конкурсу враховує додаткові критерії, до яких належать: досвід учасника конкурсу з оцінки подібного майна; кількість та якість виконаних учасником конкурсу договорів на проведення оцінки майна, укладених з орендодавцями.

Конкурс відбудеться у КЕВ м. Харків за адресою: м. Харків, вул. Пушкінська, 61, об 11:00 через 14 днів після опублікування цієї інформації.

Тел. для довідок: (057) 700-44-63.

***

Інформація про оголошення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності нерухомого військового майна, яке знаходиться на балансі й обліковується в КЕВ м. Запоріжжя:

№ п/п	Найменування об'єкта оцінки, площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Орієнтовна дата оцінки	Мета проведення оцінки
1.	Нежитлова будівля за ГП № 262 (підсобна будівля) площею 141,1 кв.м, № 304 (лазня) площею 68,26 кв.м, військового містечка №3, м. Мелітополь, Запорізька обл., що перебуває на балансі КЕВ м. Запоріжжя. Мета оренди — підсобна будівля, лазня	31.11.2017	Визначення вартості об'єкта з метою укладання додаткової угоди щодо продовження терміну дії договору оренди

Відповідно до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015р. № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015р. за № 699/27144, по кожному об'єкту оцінки окремо претенденти на участь у конкурсах подають до КЕВ м. Запоріжжя конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація повинна надійти до комісії не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копії сертифіката суб'єкта про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція претендента подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також терміну виконання робіт, якщо він не визначений в інформації про проведення конкурсу; умови розрахунків (відстрочки платежів).

У випадку, якщо два або більше учасників конкурсу отримають однакову кількість балів, комісія для визначення переможця конкурсу враховує додаткові критерії, до яких належать: досвід учасника конкурсу з оцінки однотипного майна; кількість та якість виконаних учасником конкурсу договорів на проведення оцінки майна, укладених з орендодавцями.

Конкурс відбудеться у КЕВ м. Запоріжжя за адресою: м. Запоріжжя, вул. Земського лікаря Лукашевича, 4, об 11:00 через 12 днів після опублікування цієї інформації.

Тел. для довідок: (061) 764-20-52.

***

Інформація КЕВ м. Запоріжжя МОУ про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, проведеного 31.10.2017 р.:

№ п/п	Найменування об'єкта оцінки, площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Переможець конкурсу
1.	Нежитлові будівлі за ГП № 423 площею 58,8 кв.м, м. Запоріжжя, вул. Військбуд, що перебуває на балансі КЕВ м. Запоріжжя	ФОП Перевай В.С.

***

Інформація про оголошення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності нерухомого військового майна, яке знаходиться на балансі й обліковується в КЕВ м. Запоріжжя:

№ п/п	Найменування об'єкта оцінки, площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Орієнтовна дата оцінки	Мета проведення оцінки
1.	Нежитлова будівля за ГП № 218 (колишня автомайстерня) площею 173,2 кв.м військового містечка №3, м. Мелітополь, Запорізька обл., що перебуває на балансі КЕВ м. Запоріжжя. Мета оренди — автомайстерня	31.11.2017	Визначення вартості об'єкта з метою укладання додаткової угоди щодо продовження терміну дії договору оренди

Відповідно до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015р. № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015р. за № 699/27144, по кожному об'єкту оцінки окремо претенденти на участь у конкурсах подають до КЕВ м. Запоріжжя конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація повинна надійти до комісії не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копії сертифіката суб'єкта про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція претендента подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також терміну виконання робіт, якщо він не визначений в інформації про проведення конкурсу; умови розрахунків (відстрочки платежів).

У випадку, якщо два або більше учасників конкурсу отримають однакову кількість балів, комісія для визначення переможця конкурсу враховує додаткові критерії, до яких належать: досвід учасника конкурсу з оцінки однотипного майна; кількість та якість виконаних учасником конкурсу договорів на проведення оцінки майна, укладених з орендодавцями.

Конкурс відбудеться у КЕВ м. Запоріжжя за адресою: м. Запоріжжя, вул. Земського лікаря Лукашевича, 4, об 11:00 через 12 днів після опублікування цієї інформації.

Тел. для довідок: (061) 764-20-52.

***

Національний університет оборони України імені Івана Черняховського оголошує конкурс на заміщення посад:

1. Начальник навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1850–2070 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть обіймати військовослужбовці, які мають науковий ступінь, вчене (почесне) звання, вислугу років на військовій службі на посадах наукових або науково-педагогічних працівників не менше десяти років, оперативно-стратегічний (оперативно-тактичний) рівень військової освіти, або особи, які мають досвід проходження військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (не менше п'яти років) та оперативно-стратегічний рівень військової освіти.

2. Заступник начальника навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій з навчальної та наукової роботи, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1795–2008 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть обіймати військовослужбовці, які мають вчене звання, науковий ступінь, оперативно-стратегічний (оперативно-тактичний) рівень військової освіти, досвід проходження військової служби на посадах наукових або науково-педагогічних працівників (наукових працівників) не менше п'яти років.

3. Начальник кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій, ШПК — «полковник», посадовий поклад — 1720–1845 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть обіймати особи, які мають науковий (освітньо-науковий) ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю кафедри; оперативно-стратегічний (оперативно-тактичний) рівень військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше п'яти років або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня не менше п'яти років.

4. Заступник начальника кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій, ШПК — «полковник», посадовий поклад — 1460–1560 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть обіймати особи, які мають науковий (освітньо-науковий) ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю кафедри; оперативно-стратегічний (оперативно-тактичний) рівень військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше п'яти років або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня не менше п'яти років.

5. Доцент кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1460–1560 грн (2 посади).

Кваліфікаційні вимоги: можуть обіймати особи, які мають науковий (освітньо-науковий) ступінь, оперативно-тактичний (оперативно-стратегічний) рівень вищої військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше п'яти років або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня за фахом не менше трьох років.

6. Старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1390–1480 грн (3 посади).

Кваліфікаційні вимоги: можуть обіймати особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень вищої військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня за фахом не менше двох років.

7. Викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій, ШПК — «підполковник», посадовий оклад — 1195–1310 грн (2 посади).

8. Викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій, ШПК — «капітан 2 рангу», посадовий оклад — 1195–1310 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть обіймати особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень вищої військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня за фахом.

Посади, які заміщуються працівниками Збройних Сил України на умовах строкового трудового договору:

9. Доцент кафедри Військово-Морських Сил командно-штабного інституту застосування військ (сил), посадовий оклад — 5472 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть обіймати особи, які мають науковий (освітньо-науковий) ступінь, оперативно-тактичний (оперативно-стратегічний) рівень вищої військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше п'яти років або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня за фахом не менше трьох років.

10. Викладач вищого навчального закладу кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій, посадовий оклад — 4464 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть обіймати особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень вищої військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня за фахом.

Для участі у конкурсі надсилаються такі документи: рапорт, який подається за командою (заява); автобіографія; копії документів про вищу освіту, науковий ступінь, вчене (почесне) звання, а також документи, що підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва), за наявності; службова характеристика; завірена копія службової картки; медична характеристика; довідка про проходження військової служби (трудову діяльність); список наукових праць (винаходів) та звіт про науково-педагогічну (наукову) діяльність; витяг з Резерву кандидатів для просування по службі (якщо особа офіцерського складу бере участь у конкурсі на посаду, вищу ніж та, на якій перебуває); письмова згода на збір та обробку персональних даних.

Термін подання документів — до 30.12.2017 р.

Дата проведення конкурсу — 10.01.2018 р.

Документи надсилаються на адресу: 03049, м. Київ-49, Повітрофлотський проспект, буд. 28, голові конкурсної комісії Національного університету оборони України імені Івана Черняховського.

***

28 листопада 2017 року відбулося засідання постійно діючої комісії з проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що належать до сфери управління Міністерства оборони України із заслуховуванням конкурсних пропозицій учасників конкурсного відбору на заміщення вакантних посад:

1. Директора ДП МОУ «Харківська контора матеріально-технічного забезпечення»: Плужника М.В., Сухова В.А., Волошана А.І., Сімона С.О., Богуславського Є.С.

2. Директора ДП «Київський деревообробний завод» МОУ: Ковальчука Ю.П., Мацерука Л.Т.

За результатами проведеного комісією конкурсу вирішено:

Відхилити конкурсні пропозиції Плужника М.В., Сухова В.А., Волошана А.І., Сімона С.О., Богуславського Є.С. та вважати конкурс на заміщення вакантної посади директора державного підприємства Міністерства оборони України «Харківська контора матеріально-технічного забезпечення» таким, що **не відбувся**.

Переможцем конкурсного відбору на заміщення вакантної посади директора державного підприємства «Київський деревообробний завод» Міністерства оборони України **визнано** Мацерука Леоніда Тимофійовича.

***

Військова академія (м. Одеса) оголошує конкурс на заміщення вакантних посад

1. Викладач кафедри управління діями підрозділів високомобільних десантних військ факультету підготовки спеціалістів високомобільних десантних військ (дві посади), ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн.

2. Професор кафедри управління діями підрозділів високомобільних десантних військ факультету підготовки спеціалістів високомобільних десантних військ, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5824 грн.

3. Викладач кафедри вогневої підготовки факультету підготовки спеціалістів високомобільних десантних військ (п'ять посад), ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн.

4. Викладач кафедри бронетанкової техніки факультету підготовки спеціалістів високомобільних десантних військ (три посади), ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн.

5. Викладач кафедри розвідки факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення (дві посади), ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн.

6. Викладач ВНЗ кафедри розвідки факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4464 грн.

7. Доцент кафедри бойового застосування технічних засобів розвідки факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5472 грн.

8. Викладач кафедри теорії та організації фізичної підготовки факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення (дві посади), ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн.

9. Старший викладач ВНЗ кафедри теорії та організації фізичної підготовки факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5136 грн.

10. Доцент кафедри іноземних мов факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5472 грн.

11. Викладач ВНЗ кафедри іноземних мов факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення (дві посади), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4464 грн.

12. Старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн.

13. Викладач ВНЗ кафедри тилового забезпечення факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4464 грн.

14. Викладач кафедри автомобільної техніки факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн.

15. Старший викладач ВНЗ кафедри автомобільної техніки факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5136 грн.

16. Начальник кафедри ремонту та експлуатації автомобільної та спеціальної техніки факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШПК — «полковник», посадовий оклад 1560–1720 грн.

17. Викладач ВНЗ кафедри ремонту та експлуатації автомобільної та спеціальної техніки факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4464 грн.

18. Професор кафедри автотехнічного забезпечення факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення (чотири посади по 0,25 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5824 грн.

19. Старший викладач ВНЗ кафедри ракетно-артилерійського озброєння факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5136 грн.

20. Старший викладач ВНЗ кафедри електротехніки та систем ракетно-артилерійського озброєння факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння (0,25 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5136 грн.

21. Викладач кафедри тактики та загальновійськових дисциплін, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн.

22. Старший викладач ВНЗ кафедри тактики та загальновійськових дисциплін, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5136 грн.

23. Викладач ВНЗ кафедри тактики та загальновійськових дисциплін, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4464 грн.

24. Викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін (дві посади), ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн.

25. Викладач ВНЗ кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4464 грн.

Кваліфікаційні вимоги до посади начальника кафедри: особи, які мають досвід учасника бойових дій, науковий ступінь доктора (кандидата) наук та/або вчене звання професора (доцента), оперативно-тактичний рівень військової освіти за фахом, або особи, які мають науковий ступінь доктора (кандидата) наук та/або вчене звання професора (доцента), оперативно-тактичний рівень військової освіти за фахом, стаж науково-педагогічної роботи — не менше п'яти років; або особи, які мають науковий ступінь доктора (кандидата) наук та/або вчене звання професора (доцента), оперативно-тактичний рівень військової освіти за фахом та досвід військової служби на посадах інженерного складу за фахом в органах військового управління (військових частинах).

Кваліфікаційні вимоги до посади професора: особи, які мають досвід учасника бойових дій, оперативно-тактичний рівень військової освіти (для військовослужбовців), або особи, які мають вчене звання професора або науковий ступінь доктора наук зі стажем науково-педагогічної роботи не менше трьох років, або особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) і науковий ступінь кандидата наук та стаж науково-педагогічної діяльності п'ять років, або особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) без наукового ступеня зі стажем науково-педагогічної роботи не менше десяти років.

Кваліфікаційні вимоги до посади доцента: особи, які мають досвід учасника бойових дій, оперативно-тактичний рівень військової освіти (для військовослужбовців), або особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника, старшого дослідника) або науковий ступінь, досвід науково-педагогічної роботи п'ять років, або старший викладач без наукового ступеня і вченого звання, який має не менше десяти років стажу науково-педагогічної роботи.

Кваліфікаційні вимоги до посади старшого викладача: особи, які мають досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр»(для військовослужбовців), або особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом, ступінь вищої освіти «магістр», або особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) або науковий ступінь, або викладач без наявності наукового ступеня і вченого звання, який, має не менше п'яти років стажу науково-педагогічної роботи та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.

Кваліфікаційні вимоги до посади викладача: особи, які мають досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр»(для військовослужбовців), або особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом, ступінь вищої освіти «магістр», або особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр».

Для участі у конкурсі надсилаються такі документи: рапорт, який подається за командою (заява); автобіографія; копії документів про вищу освіту, кваліфікацію, копії документів про науковий ступінь, копії документів про вчене звання; службова характеристика; копії паспорта та трудової книжки (для працівників); завірена копія службової картки (для військовослужбовців); медична характеристика (для військовослужбовців); листок з обліку кадрів (для працівників); довідка про проходження військової служби (для військовослужбовців); витяг із Резерву кандидатів для просування по службі (для військовослужбовців); список наукових праць (винаходів); письмова згода на збір та обробку персональних даних.

Термін подання документів — до 30.12.2017 р.

Довідкова інформація за телефоном: (0482) 631–475.

Документи надсилаються на адресу: 65009, м.Одеса-09, вул. Фонтанська дорога, 10, голові конкурсної комісії Військової академії.

***

Інформація Квартирно-експлуатаційного відділу м. Львова про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності майна, що знаходиться на балансі Квартирно-експлуатаційного відділу м. Львова для визначення ринкової вартості для укладення договорів оренди:

№ пп	Опис об'єкта оцінки	Площа кв.м.	Адреса об'єкта оцінки	Запланована дата оцінки
1	**Нежитлові приміщення у будівлях:** № 86 (збірне металеве сховище) № 54 (механічна майстерня) № 71 (розчинно-бетонний вузол) № 93 (автозаправка) № 65 (склад сипучих матеріалів) № 55 (деревообробна майстерня) № 62 (центральний матеріальний склад)	 335,8 482,2 322,9 10,8 298,3 785,7 654,5	м. Львів, вул. Луганська, 3, в/м № 288	Фактична дата
2	**Технічні майданчики:** № 7 з асфальтобетонним покриттям № 8 з асфальтобетонним покриттям № 9 з асфальтобетонним покриттям № 10 з асфальтобетонним покриттям № 11 з асфальтобетонним покриттям	 2175,0 480,0 280,0 768,0 3504,0		Фактична дата

Назва і місце розташування органу, що проводить конкурс: Квартирно-експлуатаційний відділ м. Львова, адреса: 79007, м. Львів, вул. Батуринська, 2.

Основні умови конкурсу: у конкурсі беруть участь суб'єкти оціночної діяльності, які отримали сертифікат суб'єкта оціночної діяльності, мають чинне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача за відповідними напрямами оцінки майна та спеціалізаціями в межах таких напрямів, мають свідоцтво про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності та у визначений термін надали необхідні документи.

Кінцевий термін прийому документів на конкурс: конкурсні пропозиції подаються в окремому конверті з написом «На конкурс», запечатаному печаткою учасника конкурсу. Кінцевий термін прийняття документів на конкурс — за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно). Конкурс буде проведено о 10:00 через 14 календарних днів після публікації повідомлення в газеті в КЕВ м. Львова, за адресою: 79007, м. Львів, вул. Батуринська, 2.

Телефон для довідок: (032) 255-74-80;

Для участі в конкурсі учасник подає на розгляд конкурсної комісії такі документи:

1. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

2. Документація подається в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності за встановленою формою; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

3. Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо ціни виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також строк виконання робіт.

ГРУДЕНЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

1 грудня
День працівників прокуратури
5 грудня
Всесвітній день волонтерів
6 грудня
День Збройних Сил України
12 грудня
День Сухопутних військ Збройних Сил України
14 грудня
День ушанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС
19 грудня
День святого Миколая
25 грудня
Різдво за Григоріанським календарем

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні
ТОВ «Мега-Поліграф»
(вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 36552 Замовлення 57445

Ціна вроздріб – договірна

ТВО головного редактора Анатолій МАРКЕВИЧ

Чергові по номеру — Костянтин МАШОВЕЦЬ, Вадим КОВАЛЬОВ

Провідний літературний співробітник — Леонід ГНАТЮК

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 24, м. Київ, 04050

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12

Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)
Р — Реклама платна

Листування з читачами
тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора.
При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов’язкове.

ISSN 1029-9114

9 771029 911004